

ΧΑΝΙΑ 1 Ἀπριλτίου 1956

ΕΤΟΣ Ε' ΤΕΥΧΟΣ 9ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 20

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1

Η ΚΡΗΤΗ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Οί παλαιοί αγωνιστάι τῆς Κρήτης τῶν μεγάλων ἀπελευθερωτικῶν ἀγώνων κατὰ τοῦ τότε τυράννου Τούρκου, ἀπὸ τὴν μιὰ γωνίᾳ τοῦ νησιοῦ μέχρι τὴν ἄλλη παρακολουθοῦν με ἀγωνία καὶ πόνο τὸν σημερινὸν τιτάνειον ἀγῶνα τῶν ἀδελφῶν Κυπρίων, κατὰ τοῦ τωρινοῦ τυράννου Ἄγγλου, ἔτοιμοι καὶ πάλι ἐπὶ κεφαλῆς τῆς νέας γενεᾶς νὰ χύσουν τὸ αἷμα τοῦς στὰ βουνά καὶ τοῦς κάμπους τῆς πολυβασανισμένης ἀρχοντοκῶρης Κύπρου.

Ο ΚΡΗΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΙΣΤΗΣ

Πῶς νὰ ἐξυμνήσω ἐσένα ἀθάνατε Κρητικέ, ὁ ὁποῖος ἐνδεφυμένος τὴν Ἐθνικὴν σου ἐνδυμασίαν καὶ ζωσμένος τὰ ἀσημένια ὠραῖα σου μαχαίρια φαντάζεσαι σάν ἕνας εὐπαρουσίαστος Θεός, πού λές ὅτι αὐτὴν τὴν στιγμὴν κατέβηκες ἀπὸ τὰ θεϊκὰ παλάτια τοῦ Ὀλύμπου. Ἡ πέννά μου εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐξυμνήσῃ ἐσένα, ὁ ὁποῖος εἶσαι θέμα πολυσύνθετο, ὅπως οἱ ἥλιακὲς ἀκτίνες πού μᾶς παρέχουν χαρὰν καὶ ζῶν! Ναι, εἶσαι θέμα πολυσύνθετο καὶ διὰ νὰ σὲ ἀναλύσῃ κανεὶς πρέπει νὰ ἐμφορῆται ἀπὸ πλείστας γνώσεις, πρέπει νὰ ἐπιδοθῆ μὲ ζῆλον εἰς τὴν μελέτην σου, πρέπει νὰ ἀποβάλλῃ κάθε τι τὸ ὑλικόν, πρέπει νὰ ἐλευθερώσῃ τὰς πνευματικὰς του δυνάμεις ἀπὸ κάθε ἀδυναμίαν τῆς ὕλης καὶ ἔτσι ἀπηλλαγμένος ἀπὸ κάθε ἄλλην ἐνασχόλησιν, νὰ ἐπιδοθῆ στὸ δικὸ σου θέμα. Πράγματι εἶσαι θέμα πολυσύνθετο καὶ διὰ νὰ σὲ καταλάβῃ κανεὶς πρέπει νὰ εἰσέλθῃ μέσα στὰ ἄδυτα τῆς ψυχῆς σου καὶ νὰ ἐννοήσῃ τοὺς παλμούς της καὶ τὰ αἰσθήματά της. Ἐν τούτοις ὅμως ἂν καὶ εἶναι δύσκολο νὰ σὲ ἐξυμνήσω ὅπως πράγματι σοὺ ἀνήκει, θὰ προσπαθῶ ὅσον τὸ δυνατόν, διότι μὲ παρακινεῖς ἐσὺ ὁ ἴδιος καὶ ὅταν σὲ βλέπω ἔμπροσθέν μου νομίζω ὅτι μοῦ μιλεῖς καὶ μοῦ λέγεις: «Ἐλα γράψε κάτι καὶ διὰ μένα, δὲν εἶμαι θέμα δύσκολον ὡς νομίζεις, ἀρκεῖ νὰ μὲ ἐννοήσῃς». Σ' ἐσένα λοιπὸν ἀπευθύνομαι ἀθάνατε Κρητικέ! Σ' ἐσένα πού ἀπὸ ἀνέκαθεν ἐστάθηκες ἀτσάλινος γρανίτης σὲ κάθε προσβολῇ τοῦ ἐχθροῦ, ποτίζων μὲ τὸ αἷμα σου τὸ δένδρον τῆς Ἐλευθερίας, κάτωθεν τοῦ ὁποίου καθήμεθα ἡμεῖς σήμερον. Μέσα στὸ γενναῖο στήθος σου κατοικεῖ μιὰ ψυχὴ πού ξέρει καὶ νὰ ζῆ, ὅπως καὶ νὰ πεθαινῇ. Ἡ ἀθάνατη Κρητικὴ ψυχὴ! Τὰ παραδείγματα σου τώρα πού σὲ ἀναπολωῶ φθάνουν τὸ ἕνα κατόπιν τοῦ ἄλλου στὸ μυαλό μου καὶ ὅταν ἀτενίζω τὴν μορφήν σου νοιώθω μιὰ περηφάνεια, μιὰ ἀληθινὴ περηφάνεια, διότι ἔλαχεν καὶ εἰς ἐμὲ ὁ κληρὸς νὰ εἶμαι ἀπόγονός σου, καὶ νὰ ζῶ εἰς τὸ νησί πού σὺ ἐζῆσες! Ἀλήθεια μήπως δὲν εἶσαι ἐσὺ ἐκεῖνος πού ἔχυσες τὸ αἷμα σου ἀπὸ ἀνέκαθεν μέχρι σήμερον ἄφθονο μὰ πάντοτε ἀλογάριαστο, χάριν τῆς τρανῆς ἰδέας, χάριν τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Θρησκείας; Ἐσὺ εἶσαι πράγματι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἠγωνίσθη μὲ θάρρος καὶ αὐτο

θυσίαν ἐναντίον τῶν πειρατῶν, κουρσάρων καὶ τῶσων ἄλλων προηγουμένων, οἱ ὁποῖοι θέλησαν νὰ ὑποδουλώσουν τὴν γλυκεῖά σου πατρίδα! Καὶ ὅταν ἀργότερα οἱ Ἐνετοὶ ἐφάνησαν εἰς τὸ πολυπαθὸν νησί σου ἐσὺ ἀντέταξας τὸ γενναῖο καὶ ἀκαμπτο στήθος σου, καὶ ἔχυσες πάλι τὸ ἄλυκο αἷμα σου, χάριν τῆς Ἐλευθερίας. Ὅμως τὰ πεπρωμένα τῆς ἐνδόξου Κρήτης σου εἶναι τέτοια πού νὰ εὐρίσκειται πάντα ζωσμένη ἀπὸ φλόγες, πάντα εἰς τὸν γλαυκὸν οὐρανὸν της νὰ περιφέρονται σύννεφα καπνοῦ καὶ μπαρουτιοῦ καὶ σένα νὰ φέρνουν ἀντιμέτωπον νέων κινδύνων καὶ νέων περιπετειῶν

Ἀθάνατε Κρητικέ! Μήπως δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁ ὁποῖος ἀγωνίσθηκες ἐναντίον τοῦ Τούρκου κατακτητοῦ; Μήπως δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησες τὸ περίλαμπρο Ἀρκάδι, τὸ ὁποῖον θὰ ἴσταται αἰώνια, ὡς φωτεινὸς φάρος τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς αὐτοθυσίας σου; Μήπως δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁ ὁποῖος ἔχυσες τὸ αἷμα σου ἄφθονο εἰς τὴ θρυλικὴ Μίλατο; Μήπως δὲν εἶσαι ἐσὺ ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησες τοσαύτας πράξεις πού μόνο ὑπὸ τῆς Μούσης καὶ τοῦ θρύλου λέγονται καὶ θὰ λέγονται;

Πράγματι ἐσὺ εἶσαι ὁ δημιουργὸς ὄλων τῶν ἀνωτέρω καὶ ὅταν λέγω αὐτὸ, ἀτενίζων τὴν μορφήν σου αἰσθάνομαι ἕν ἑσωτερικὸν χαλάρωμα, αἰσθάνομαι τὴν ψυχὴν μου νὰ προσπαθῇ νὰ διαρῆξῃ τὰ δεσμά της γιὰ νὰ ἔλθῃ κοντά σου ἀλλὰ δὲν μπορεῖ γιατί δὲν ἔχει πτερά. Μήπως δὲν εἶσαι ἐσὺ πού ἔχυσες τὸ αἷμα σου ἀργότερα στὸ Θέρισο μαζί μὲ τὸ μεγάλο σου ἀρχηγὸ Βενιζέλο, ποτίζων μὲ τὸ αἷμα σου πάλι τὸ ἀχόρταγο χῶμα τῆς πολυτραγουδισμένης πατρίδας σου; Καὶ ἀργότερα κατὰ τὰ μαῦρα χρόνια τοῦ σκληροῦ πολέμου ὅταν ὄλοι ἐστέναζον κάτω ἀπὸ τὴν σκληρὴν μπότα τοῦ ἄγριου Γερμανοῦ ἐσὺ ἐδημιουργοῦσες τὸ Ἀλβανικὸ ἔπος μαζί μὲ τὰ ἄλλα ἀδέρφια σου, τὸ φωτεινὸ αὐτὸ μετέωρον τὸ ὁποῖον ἀτενίζοντας σήμερον οἱ ἄλλοι λαοὶ μένουν εὐλαβικοὶ προσκυνηταὶ του. Ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος πού ἐδημιούργησες κατὰ τὰ ἴδια χρόνια τὴν περίφημον μάχη τῆς Κρήτης! Ἐσὺ εἶσαι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησες μιαν ἀθάνατον πολυσέλιδον ἱστορίαν, ἢ ὁποῖα γέμει ἀπὸ τὰ παραδείγματα σου, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν πάροδον τῶν χρόνων θὰ

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Ἀθῆναι 29 Ἰανουαρίου 1956

Ἀγαπητὴ «Μαθητικὴ Ἥχώ»,

Μὲ συγκίνηση πῆρα τὸ ὄν τεύχος σου μετὴν συνεργασία μου, ποῦ τόσο φιλόξενα δέχτηκες. Εὐχαριστῶ θερμὰ διὰ τὴν ὑποδοχή της. Ἰδιαιτέρα θὰ ἤθελα ἐπίσης νὰ εὐχαριστήσω τὸν καθηγητὴ μου κ. Μαρκουλάκη, ποῦ ἀκούραστος δὲν σταματᾷ νὰ μᾶς ὑποδεικνύει τὰ εὐγενέστερα πεδία τῆς πιὸ ὠραίας δράσεως, ποῦ ἕνα ἀπ' αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ περιοδικό μας. Συνεχίζω καὶ στὸ τεύχος αὐτὸ τὴν συνεργασία ὑπὸ τὸν τίτλον:

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

1) ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΝ: Τὰ τελευταῖα χρόνια παρουσιάζεται μεγάλο ρεῦμα ὑποψηφίων σπουδαστῶν τοῦ Πολυτεχνείου. Τὰ Πρακτικὰ Γυμνάσια Ἀθηνῶν στὴν Η' τάξη τους ἀποτελοῦνται σχεδὸν ἀποκλειστικὰ ἀπ' αὐτούς. Τὸ ὄν Ἀθηνῶν ἔχει Πρακτικὸ Τμήμα μετὰ 60 μαθητῆς. Οἱ 45 ἀπ' αὐτούς εἶναι ἤδη καὶ μαθηταὶ διαφόρων Φροντιστηρίων μετὰ σκοπὸ τὴν εἰσαγωγή τους στὸ κτηριακὸ συγκρότημα τῆς ὁδοῦ Πατησίων.

2) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΝ: Ὁ πρῶτος σὲ σειρά ἐπιτυχίας κατὰ τις ἐφετεινὰς ἐξετάσεις τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν συνεκέντρωσε 33 μονάδες. Πρὸς μεγάλην δόξα τοῦ ἀσθενοῦς φύλου

γίνονται περισσότερον φωτεινὰ καὶ λαμπρὰ καὶ θὰ ἐκκύνουν φῶς σπινθηροβόλον καὶ ἐκτυφλωτικόν Πόσα λίγα εἶναι αὐτὰ ποῦ σοῦ εἶπα. Γιὰ σένα λίγα εἶναι καὶ τὰ τραγούδια τοῦ Πινδάρου!

Ἀθάνατη Κρητικὴ ψυχὴ, στιγμὴ δὲν μένεις ἀπλήγωτη, στιγμὴ δὲν μένεις χωρὶς θυσίας καὶ στιγμὴ δὲν μένεις ποῦ νὰ μὴν εὐρίσκεισαι στὴν φωτιά τοῦ πολέμου. Πάντοτε ἀγωνίζεσαι, πάντοτε προσπαθεῖς νὰ διαφυλάξεις εἰς τοὺς ἀπογόνους σου τὰ πολυτίμα ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ἀπέκτησες κατόπιν σωρῶν πτωμάτων καὶ ποταμῶν αἱμάτων. Μὴ σὲ νοιάζῃ, ὅμως μέσα ἀπὸ τὰ κόκκαλα αὐτὰ καὶ ἀπὸ τὸ ποτάμι τὸ αἷμα ἐξεπρόβαλλεν μία ξανθόμαλλος νεάνις, ἡ Ἐλευθερία!

ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Η' Γυμν. Παλαιοχώρας

λου εἶναι γυναῖκα. Ἀκολούθησαν πέντε ἄλλοι συγκεντρώσαντες 32 μονάδες, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Ἰ. Μιχελογιάννης τοῦ Β' Γυμνασίου Ἀρρ Χανίων. Μία ἀπὸ τις ἐπτὰ ἐρωτήσεις τῆς Βιολογίας στὴν Ὀδοντιατρικὴ καταλλήλως διατυπωθεῖσα δὲν ἦταν παρὰ τὸ παράξενο ἐκεῖνο φαινόμενο τῆς Φυτολογίας κατὰ τὸ ὁποῖον ὅταν ἀναστρέψωμε τὴν γλάστρα μετὸν θρυλικὸν «φασίολον», ἐκεῖνος στὸ πείσμα μας θὰ γυρίσῃ ξανά τὸ βλαστὸ του πρὸς τὰ πάνω καὶ τὴ ρίζα πρὸς τὰ κάτω. Τὸ παράδοξο εἶναι ὅτι ἀρκετοί, γιὰ νὰ μὴν πῶ οἱ περισσότεροι, δὲν ἤξεραν τί τοὺς ζητοῦσε ἡ διατυπωθεῖσα ἐρώτησις.

3) ΣΧΟΛΗ ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ: Οἱ γνωρίζοντες τὰ πράγματα ὀνομάζουν τὴν δοκιμασίαν τῆς ἐξυπνάδας, τὰ test, «κόσκινο». Μία ὁμάδα ὑποψηφίων εὐελπίδων ἐκλήθη νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὴν παρακάτω παράδοξον καὶ «ἐκνευριστικὴν» ἐρώτησιν. «Τι θὰ ἔκανες, ἐάν πηγαίνοντας μετὴν φίλην σου στὸν κινηματογράφον ἀνεκάλυπτες τὴν τελευταία στιγμὴ ὅτι δὲν ἔχεις πάρει λεπτὰ μαζί σου»; Εἶναι μία ἀπὸ τις ἐφετεινὰς ἐρωτήσεις ποῦ ἔκαψαν καρδιὰς, περισσότερο μάλιστα ἀπὸ ὅσο θὰ τις ἔκαιγε ἕνα πραγματικὸ ἀτύχημα τοῦ προαναφερθέντος.

4) ΠΑΙΔΑΓ. ΑΚΑΔΗΜΙΑ: Ἡ ἄσκησης τῆς πρακτικῆς γεωμετρίας ἔλεγε: Δίδεται ἰσοσκελὲς τραπέζιον ΑΒΓΔ. Φέρετε τὸ ὕψος ΔΗ, τὴν ΔΕ παράλληλον πρὸς τὴν ΓΒ ἣτις τέμνει τὴν ΑΒ εἰς τὸ Ε. Ἄν ἡ μικρὰ βάσις ΓΔ = ὕψος ΔΗ = 6cm καὶ μεγάλην βάσιν ΑΒ = 20cm νὰ εὐρεθῇ τὸ ἔμβαδόν τοῦ κύκλου ποῦ γράφεται μετὰ ἀκτῖνα ΔΑ.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΜΥΛΩΝΑΚΗΣ

Η' Πρακτικοῦ

ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μία πλουσία κυρία ἔχασε τὸ σκυλάκι της καθὼς περνοῦσε ἀπὸ μιὰ μικρὴν πόλιν. Δημοσίευσε λοιπὸν στὴν «σητὴν τῶν ἀπολεσθέντων» τῆς τοπικῆς ἐφημερίδος ὅτι προσφέρει ἀμοιβὴν 100 δολλαρίων εἰς ὅποιον τὸ εὕρη.

Τὴν ἐλομένην πῆγε στὰ γραφεῖα τῆς ἐφημερίδος νὰ δῇ ἐάν εὐρέθη τὸ σκυλάκι, μὰ βρῆκε ἐκεῖ μόνον ἕνα μικρὸν κλητῆρα.

— Ποῦ εἶναι οἱ ἄλλοι ρωτᾷ.

— Ἐχουν βγῆ ὅλοι ἔξω κυρία, ἀπῆντησε ὁ μικρὸς ψάχνουν νὰ βροῦν τὸ σκυλάκι σας.

ΜΑΝΩΛΗΣ ΛΥΜΠΕΡΑΚΗΣ Η1' Πρακτικόν

Η ΑΠΑΤΗΛΗ ΠΟΛΙΤΕΙΑ

Ἀπὸ μακριὰ ὁ θόρυβος τῆς πόλης, ἔφθανε σὰν χάδι στὰ αὐτιά τοῦ μικροῦ χωριατόπαιδου, πού ζοῦσε μόνον, μὲ μόνον συντροφιά τὰ μικρὰ ἀσπρόμαλλα πρόβατα, πού τὸ κοιτοῦσαν μὲ τὰ μεγάλα τους ἀθῶα μάτια.

Τὶ μπορούσε νὰ ξέρη τὸ μικρὸ αὐτὸ ἀγόρι, πού ἦτο ἀγνὸ ὅπως τὸ πρόσφερε ἡ μητέρα φύσις, πρὶν ν' ἀνακατευθῆ ἡ κοινωνία στὴ ζωὴ του;

Δεν ἔξερε τίποτε ἀπὸ τὶς ἀσχήμιες τῆς ζωῆς, καὶ εἶχε ἓνα μοναδικὸ ὄνειρο, πού τὸ ἔπλαθε χρόνια καὶ χρόνια ἄλλοτε ἀγναντεύοντας τὴν μακρινὴ θωριά τῆς θάλασσας, ἄλλοτε κάτω ἀπὸ τὸ σεληνόφως, ἓνα ἦτο τὸ ὄνειρό του νὰ γνωρίσῃ τὴν πολιτεία. Πόσο ἡ εὐτυχία του θὰ ἦτο μεγάλη ἂν μπορούσε νὰ βρεθῆ γιὰ λίγο κοντά της, νὰ νοιώσῃ τὸν σάλο της, νὰ γευθῆ τὶς χαρὲς της. Ἄμυαλο παιδί..

Νύχτες δλόκληρες ἀπέμενε μὲ σφαλισμένα μάτια ἀλλὰ ἡ σκέψις καὶ ἡ ἀχαλίνωτη φαντασία του ταξίδευε, ὅσπου μιὰ μέρα, πού βγήκε ὅπως πάντα συντροφιά μὲ τὰ πρόβατά του, κάθισε κάτω ἀπὸ τὴν σκιά τῆς μεγάλης βαλανιδιάς καὶ κυττοῦσε τὰ σύννεφα. Ἄσπρα μικρὰ συννεφάκια ταξίδευαν στὸν οὐρανό. Τὸ ἀγόρι νόμισε γιὰ μιὰ στιγμή ὅτι ἦτο κυρίαρχος ἐνὸς μικροῦ καὶ ὡραίου κόσμου. Naί, ἦτ ν αὐτὸς πού ταξίδευε, γνώρισε πολλά, κουράστηκε νὰ τρέχη, τὸ κεφάλι του κυτοῦσε δυνατὰ καὶ τὸ μέτωπό του ἦτο γεμάτο χονδρὲς σταγόνες ἀπὸ ἰδρώτα καὶ ὁμως καθόταν κάτω ἀπὸ τὴ σκιά.

Ξαφνικὰ τὸ σκυλὶ γαύγισε δίπλα του, τὸ ἀγόρι ἔστρεψε τὸ κεφάλι. Φτωχὲ ὄνειροπόλε!..

Τότε πῆρε τὴν ἀπόφασί του, ναὶ θὰ τὴν γνώριζε τὴν ὁμορφὴ καὶ μακρινὴ ἐκείνη ὄπτασία.

Ἦτο ἀνάγκη, δὲν μπορούσε νὰ κἀνῃ ἀλλοιῶς, ἔνοιωθε νὰ τὸν καίει κάτι, νὰ τὸν βασανίζει, ἔνοιωθε τὸν λάρυγγά του στεγνὸ ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία πού τὸν ἔφλεγε.

Ὅλα τακτοποιήθησαν χωρὶς κόπους καὶ ἔφθασε ἡ ἡμέρα τῆς ἀναχωρήσεως.

Ἐφθασε στὴν πρωτεύουσα παραμονὴ Ἄποκριᾶς, λὲς καὶ ἡ τύχη τοῦ ἐπεφύλαττε τὴν μεγαλύτερη εὐνοιά της.

Ὁ κόσμος ἦτο στὸ ξεφάντωμα, καὶ τὶ δὲν ἔβλεπε κανεὶς. Τὰ φτωχὰ του μάτια πού γνόριζαν μόνον τὸ πρασινόφαιο χρῶμα τῆς φύσεως θάμπωσαν γιὰ μιὰ στιγμή.

Τόσοι χρωματισμοί, τόση ἀρμονία, ὅλα τοῦ ἔ-

φερναν μιὰ γλυκεῖα ζάλη. Βαδίζοντας χωρὶς τὴν θέλησή του, γιὰ τὸν ἔσερνε τὸ πλῆθος, βρέθηκε χωρὶς νὰ τὸ θέλῃ σὲ κάποιον κέντρο.

Τότε ἡ ἔκπληξις του ἔκορυφώθη, ζοῦσε σὰν σὲ ὄνειρο, καὶ ἐκινεῖτο σὰν αὐτόματο μηχανήμα.

Ἦτο ξένος πρὸς ὅλα αὐτά. Τίποτε δὲν ἔμοιαζε μὲ τὴν γαλήνη τοῦ χωριοῦ του. Κολουμίνες, ἀρλεκίνοι καὶ χίλιες δυὸ ἀμφιέσεις. Τὶ ἦσαν ὅλα αὐτά; Πού βρέθηκαν; Ἦτο τὸ μεγάλο του ἐρώτημα ποῖος ἦτο ἱκανὸς νὰ τὸν βοηθήσῃ τώρα;

Ἀπέμεινε ἐκεῖ στὴν ἴδια θέση μὲ μάτια ἀπλανῆ, ἀνίκανος νὰ σκεφθῆ, ὅσπου τὰ χρώματα καὶ τὰ πράγματα ἔχασαν γι' αὐτὸν τὴν ἔννοιά των. Δὲν ζεχώριζε τίποτε, ἤθελε μόνον νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τοὺς κακοὺς πού τὸν περιστοιχίζαν.

Ἀναζήτησε κάτι δικό του, κάτι πού τὸ ἔζησε καὶ τὸ ἀγάπησε ἀλλὰ ματαιῶς. Αὐτὴ λοιπὸν ἦτο ἡ πολιτεία; Λυπόταν γιὰ τὸ χαμένο του ὄνειρο, τὸ μισοῦσε τώρα, καὶ θέλησε νὰ πνίξῃ τὴν πίκρα του μὲ δυὸ εὐεργετικὰ δάκρυα πού ἀνάβλυσαν ἀπὸ τὰ κουρασμένα του μάτια. Ἦθελε νὰ φύγῃ ὅσο πρὸ γρήγορα μπορούσε. Ἀγωνιζόταν καὶ τὴν ἀγωνία του ἦρθε νὰ συμπληρώσῃ μιὰ σερπαντίνα. Ἐνοιωσε κάτι νὰ τὸν τραβᾷ, καὶ μιὰ χαρούμενη φωνὴ νὰ τοῦ λέγῃ. «Δὲν διασκεδάεις ἐσὺ νεαρέ;» Τὶ τὴν ἔνοιαζε αὐτὴ, γιὰ τὴν ρωτοῦσε, γιὰ τὴν ἐπεδίωκε νὰ τὸν βασανίξῃ πρὸ σκληρά; Ἦ παρὰ τῆς κοπέλας θεώρησε καλὸ νὰ διασκεδάσῃ μὲ τὸν ἀμαθῆ ἐπαρχιώτη, τοῦ ἔδωσαν νὰ πῆ κάτι, πού δὲν ἔμοιαζε μὲ τὰ πιστὰ πού ἔξερε ὡς τώρα, τὸν κτύπησε σὰν φωτιά, δὲν θυμάται τίποτε πιά.

Τὸ πρῶτο τὸ διαδέχθηκαν πολλὰ ποτήρια. Τὸ γεγονός εἶναι ὅτι τὴν ἐπομένῃ ἐστάλη ἀγνωστῶ πὼς εἰς τὸ χωριὸ του.

Ὅταν συνῆλθε φοβήθηκε ν' ἀνοίξῃ τὰ μάτια του μὴν τυχὸν ἀντικρύσῃ τοὺς ὡραίους βασανιστὰς του.

ΚΑΙΤΗ ΦΡΟΝΙΜΑΚΗ

Ἡ Γαλλικὴ Σχολή

ΠΡΟΜΑΧΟΙ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

Ὁ Κώστας Κρυστάλλης, ὁ πλέον ἀγαπημένος ποιητὴς τῆς χώρας μας, ἐγεννήθη εἰς τὸ Συράκων τῆς Ἡπείρου τὸ 1868.

Εἰς τὴν νοτιανατολικὴν βουνοπλαγιὰν τῆς Πίνδου μέσα εἰς τὰ ἔλατα εἶναι κτισμένον τὸ χωριὸν του. Ἐκεῖ ἔμαθε τὰ πρῶτα του γράμματα καὶ μετὰ ἐφοίτησε εἰς τὴν Ζωσιμαίαν Σχολὴν τῶν Ἰωαννίνων.

Ὅπισθεν ἀπὸ τὸ ταπεινὸν κοιμητήριον τοῦ χωριού του, ὑψώνεται ἕνας λοφίσκος, πίσω ἀπὸ τὸν ὁποῖον μένει ἀνοικτὸν τὸ πελώριον στόμα τῆς χαράδρας. Ἐνῶ ἀπὸ τὸ βάθος ἀκούγονται τὰ νερά τοῦ Ἀράχθου μουρμουρίζοντα εἰς τὸν κατήφορον. Ἐκεῖ ἦτο ὁ τόπος τῶν ἐμπνεύσεων. Κάποια βραδυὰ πού τὸν ἐπῆρε τὸ λυκόφως ἐκεῖ ἔπάνω, ἄρχισε νὰ ὄνειροπολῆ, πῶς ἡ σκιά τῆς μητέρας του τὸν ὠδήγησε τάχα εἰς τὸν Ἄδην, ὅπου συνήνησε τοὺς ἥρωας τοῦ 21 καὶ κατεδίκασε τὸν Ἀλῆν Πασᾶν... Καὶ τὸ ποίημα «Σκιὰ τοῦ Ἄδου» ἦτο ἔτοιμον. Ἐτυπώθη εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ μετὰ προφύλαξιν διεμοιράσθη εἰς τοὺς σκλάβους Ἡπειρώτας.

Μὰ ὁ παστὴρ τῶν Ἰωαννίνων Χατζήπασας δὲν ἄργησε νὰ τὸ μάθῃ. Καὶ δι' αὐτὸ ἔστειλε ἕνα χωροφύλακα εἰς τὴν Ζωσιμαίαν, διὰ νὰ συλλάβῃ τὸν «ἀναιδέστατον αὐτὸν μαθητὴν» πού προσπαθεῖ νὰ ἐξεγείρῃ τοὺς ραγιαδες ἐναντία εἰς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν. Μὰ ὁ Κ. Σταμάτης συμμαθητὴς καὶ φίλος τοῦ ποιητοῦ, μόλις εἶδε τὸν χωροφύλακα νὰ εἰσέρχεται κάτι ὑποψιάσθη, καὶ δι' αὐτὸ λέγει εἰς τὸν παραπλεύρως καθήμενον. «Κώστα, ἐσένα ζητᾶ, χάσου κάτω ἀπὸ τὸ θρανίον» Καὶ ὅταν εἰς τὴν ἐκφώνησιν τοῦ ὀνόματος «Κρυστάλλης» ὁ Σταμάτης ἀπήντησε ἀπῶν, ὁ ἀστυνομικὸς ἔφυγε ἄπρακτος. Μὰ ὁ μικρὸς ποιητὴς δὲν ἔμεινε ἐπὶ πολὺ εἰς τὰ Ἰωάννινα! Ἐφυγε ἀμέσως πηδώντας εἰς τὴν γειτονικὴν μετὰ τὴν Ζωσιμαίαν οἰκίαν τοῦ Ζωΐδου, καὶ ἐκεῖθεν ἀπὸ οἰκίας εἰς οἰκίαν, ἔφυγε, ἀφώνοντας πίσω τὴν σκλάβαν πατρίδα. Ἦλθε εἰς τὴν ἑλευθέρα Ἀθήνα.

Ἐπάλαψε ἀπεγνωσμένα νὰ εἰσέλθῃ ὑπότροφος εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, μὰ δὲν τὸ ἐπέτυχε. Τὰ ὀλίγα τάλληρα πού τοῦ εἶχε δώσει ὁ πατήρ του φεύγοντας, ἐξητλήθησαν, καὶ τὸ ἀπο-

τέλεσμα ἦτο νὰ πιάσῃ ἐργασία εἰς τὸ τυπογραφεῖον τοῦ Παπαγεωργίου.

Μὰ τὸ ὑγρὸν τυπογραφεῖον τοῦ πλήττει τὴν καρδίαν, ὅπως ὁ ἴδιος τὸ γράφει εἰς τὸν φίλον του Ἰωάννην Δαμβέργην.

«...Ὅτως ἔγινα τυπογράφος, καὶ ἐγνώρισα τὸ βαρὺ καὶ ὀλέθριον τῆς τέχνης, ἀλλὰ τί νὰ κάμω; νὰ πεθάνω τῆς πείνης; Κατῶρθωσα λοιπὸν νὰ μὴ πεινάσω. Καὶ ζῶν οἰκονομικώτατα, νὰ ἔχω τὴν δύναμιν νὰ ἀναγινώσκω ὅτι ἡδυνάμην νὰ ἀποκτήσω βιβλία ἢ περιοδικά. Κατῶρθωσα οὕτω νὰ ἀγοράσω βιβλία τινὰ καὶ εἶμαι καὶ συνδρομητὴς 1—2 περιοδικῶν. Ἀλλὰ δύο ἔτη παρήλθον ἔκτοτε καὶ ἐνῶ κατῶρθωσα τὰ ἀποκτήματα αὐτά, βλέπω ὅμως ὅτι ἔχασα καὶ χάνω ὅλον ἐν τὸ πολυτιμότερον κτῆμα μου, τὴν ὑγείαν».

Καὶ βέβαια, ἡ ἀποπνευκτικὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ τυπογραφείου τοῦ πιέζει βαρεῖα τὰ στήθη. Καὶ τὰ στήθη τοῦ Κρυστάλλῃ ἦσαν ἀλλοιῶς μαθημένα. Ἦσαν μαθημένα νὰ ἀναπνεύουν τὸν καθαρὸν καὶ γεμᾶτον εὐωδίαν ἀέρα τοῦ βουνοῦ. Ἐλαχταροῦσε τὸ βουνὸ ὁ Κρυστάλλης καὶ ἡ ξενητεία τοῦ ἐφάνη ἄσπλαχνη.

«Ἀνάθεμά σε ξενητεία μὲ τὰ φαρκάκια [πῶχεις]

Ὁ Κώστας Κρυστάλλης εἶναι ὁ μεγάλος νοσταλγὸς τῆς δούλης πατρίδος τοῦ. Ἡ ἑλευθέρα Ἀθήνα ὅσο καὶ ἂν εἶναι πολυτελής, δὲν τὸν εὐχαριστεῖ. Θέλει ν' ἀκούσῃ τὴν κλαγγὴν τῶν κουδουνιῶν, τὸ βελάσματα τῶν ἀρνιῶν, καὶ νὰ αἰσθανθῇ βαθειὰ μέσα εἰς τοὺς πνεύμονάς του τὴν ὀσμὴν τῶν θύμων καὶ τῶν ἀγριο-λουλουδιῶν. Διὰ τοῦτο λυπημένος ἀπευθύνεται ἱκετευτικὰ πρὸς τὸν σταυραετόν;

«Παρακαλῶ σε σταυραητέ, γιὰ χαμηλώσου (ὀλίγο, καὶ δός μου τὲς φτεροῦγες σου καὶ πᾶρε με (μαζὺ σου πᾶρε με ἀπάνω στὰ βουνά, τί θὰ μὲ φάῃ ὁ (κάμπος!»

Ὁ Κώστας Κρυστάλλης τὸ «ἀγαπημένον παιδί τῆς λογοτεχνίας μας, τὸ τσοπανόπουλον τοῦ Συράκου» ἐδοξάσθη, ἐτιμήθη, ἔγινε τίτλος

ΠΟΥ ΒΑΔΙΖΕΙ Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ;

Πολλά τὰ δεινά κούδεν ἀνθρώπου δεινότερον πέλει». Πολλά εἶναι τὰ φοβερά καὶ θαυμαστά ὅμως τίποτε δὲν εἶναι θαυμαστότερον ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Εἶναι μιὰ φιλοσοφικὴ γνώμη τοῦ μεγάλου δραματικοῦ ποιητοῦ τῆς ἀρχαιότητος Σοφοκλέους, ὅστις εἰς τὰς τραγωδίαις του πολλάκις φιλοσοφεῖ καὶ ἐκφέρει κρίσεις παγκοσμίου κύρους.

Οἱ αἰῶνες ἔρχονται, ἀλλὰ ἡ ἀκρίβεια καὶ ἀλήθεια τῆς γνώμης αὐτῆς παραμένει ἀκλόνητος.

Ὁ ἄνθρωπος διὰ τῆς ἰδιοφυΐας, ἐπιμονῆς καὶ ὑπομονῆς του μετέβαλε καὶ μεταβάλλει συνεχῶς τὴν ὄψιν τῆς γῆς. Ἐὰν ὁ Σοφοκλῆς ἐπανήρχε ὁ σήμερον εἰς τὴν ζωὴν καὶ ἔβλεπε ὅσα συνετελέσθησαν εἰς ἔλους τοὺς τομείς ἀναμφιδόλως θὰ ἔμενε ἔκθαμβος.

Μετέβαλεν τὴν ὄψιν τῆς γῆς. Ἐδημιούργησεν τεράστια ὑδρευτικά, ἀρδευτικά, λιμενικά καὶ συγκοινωνιακὰ ἔργα καὶ ἔκτισε τεραστίαις μεγαλοπόλεις.

Οἱ ἀρχικῶς εἰς τὴν θάλασσαν ἐπιπλέοντες ἄτεχοι κορμὸι δένδρων ἀντικατεστάθησαν διὰ πλωτῶν

περιοδικοῦ, καφενεῖου, ὄνομα ὀμοσπονδίας ξενητεμένων Ἑπειρωτῶν, ἀλλὰ πολλάκις ὅμως ἠγνοήθη καὶ ἀμφισβητήθη τὸ ἔργον του.

Ἀλλὰ ἐὰν ὁ Σολωμός ἀπέθνησκε 26 ἔτων ὅπως ὁ Κρυστάλλης, θὰ ἔπαιρνε μὲ τὰ ποιήματα ποῦ εἶχε γράψει ὡς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, τὴν θέσιν ποῦ κατέχει σήμερον εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ Ἑθνους;

Ἡ ὅσα εἶχε γράψει ὁ Παλαμάς εἰς αὐτὴν τὴν ἡλικίαν, τότε τί θὰ πρέπει νὰ ὀμιλῶμεν διὰ τὸν Κρυστάλλον, ὅστις οὔτε τὸ γυμνάσιον καλὰ καλὰ δὲν ἔτελειωσε, καὶ δὲν ἐσπούδασε φιλολογοῦσαν εἰς Πανεπιστήμια ὅπως ὁ Σολωμός, Παλαμάς, Βαλαωρίτης; Ἡ παιδεία δὲν φτιάχνει βέβαια τοὺς ποιητάς, δὲν δύναται μὲ κανένα τρόπον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν «σφραγίδα τῆς δωρεᾶς». Τοὺς βοηθεῖ ὅμως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀναζητήσεως τοῦ δρόμου...

Αὐτὸς ἦτο ὁ Κώστας Κρυστάλλης, ὁ μέγας νοσταλγὸς τῆς ἡπειρωτικῆς γῆς, ὁ θερμὸς ὕμνητὴς τῶν ἀπλοϊκῶν τσοπάνηδων καὶ τῆς ἀγροτικῆς ζωῆς, «ὁ τραγουδιστὴς τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς στάνης» ποῦ ἄφησε τὸν κόσμον αὐτὸν ἀπάνω εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του εἰς τὰς 22 Ἀπριλίου τοῦ 1894.

ΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΣΩΠΑΣΗΣ

Α' Γ. Α Ἑρακλείου

πολυτελεστάτων καὶ ἀσφαλεστάτων, δύναται τις νὰ εἴπῃ κινουμένων πόλεων, ἐνῶ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς πλέουν ὑποβρύχια.

Ἐμιμήθη τὰ πτηνά. Ὁ μῦθος τοῦ Ἰκάρου ἔγινε πραγματικότης. Τεράστια μεταλλικὰ πουλιά, μὲ ταχύτητα ἀνωτέραν τοῦ ἥχου, διασχίζουσιν τοὺς αἰθέρας καὶ ἐκμηδενίζουσιν τὰς ἀποστάσεις.

Ἐκτὸς ἄλλων ἀνακαλύψων ἀληθῶς μεγαλοφυῶν, διὰ τοῦ ἠλεκτρισμοῦ ἐπέτυχεν ἡ ἀκούεταί, διὰ τῶν τηλεφῶνων καὶ τῆς τηλεοράσεως, ἡ φωνὴ του εἰς τὸ σῦμπαν.

Ἐπέτυχεν τὴν διάσπασιν τοῦ ἀτόμου. Ἡ εἰρηκὴ χρησιμοποίησις τοῦ ἀτόμου εὐρίσκειται ὑπὸ ἐξέλιξιν, προσιωνίζουσιν ἕνα εὐρύτερον καὶ εὐτυχέστερον μέλλον διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Διὰ τῆς ἐφευρέσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν καὶ ἄλλων φαρμάκων, τῶν ἀκτίνων Ρέτγκεν, τῶν ἀκτινοβολιῶν καὶ ἰσοτόπων, κρατερὸς ἀγὼν διεξάγεται διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν.

Εἰς τὸν τομέα τῆς πολεμικῆς τέχνης, τὰ τόξα, τὰ δόρατα, ἀσπίδες, πελέκεις καὶ σφεδῶναι ἀντικατεστάθησαν ὄχι μόνον μὲ σύγχρονα ὅπλα ἀλλὰ καὶ μὲ βόμβας ἀτομικῆς, οὐρανοῦ καθὼς καὶ ὑδρογόνου.

Τὸ ἀνήσυχον ὅμως πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἀρκεῖται εἰς αὐτά. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων μελετῶνται νὰ γίνουσιν μεταβολὴ τῆς θερμοκρασίας τῶν πόλεων, ἀρδεύσεις ἀγόνων ἐρήμων, διαπλανητικὰ ταξίδια, καθὼς καὶ τεχνικοὶ δορυφόροι καὶ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας ἀκόμη προσπαθεῖν νὰ δεσμεύσουσιν.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ θὰ συντελέσουν ἄραγε εἰς τὴν εὐημερίαν ἢ τὸν ἀφανισμόν τοῦ ἀνθρώπου; Τοῦτο θὰ ἐξαρτηθῇ ἀπὸ τὸν τρόπον τῆς χρησιμοποίησεως τῶν θαυμαστῶν ὄντως αὐτῶν ἐφευρέσεων. Ἐὰν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου ἐπικρατήσῃ ἡ ροπή πρὸς ἐριδας καὶ πολέμους τότε ὁ θαυμαστὸς αὐτὸς πολιτισμὸς ταχύτατα θέλει ἐξαφανισθῇ ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Ἐὰν ὅμως στραφῇ πρὸς τὸν ἐπιφανέντα ἴκαὶ εἰς τὸ σπήλαιον τῆς Βηθλεὲμ γεννηθέντα «μεγάλῃς βουλής Ἀγγελον», τὸν Θεὸν τῆς Ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἀσφαλῶς θὰ γνωρίσῃ τὴν εὐημερίαν καὶ εὐτυχίαν.

ΚΑΤΙΝΑ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ

Τέξις Η' Κλασσικοῦ Γυμνασίου Θηλέων Ρεθύμνης

ΟΤΑΝ Η ΜΟΙΡΑ ΚΤΥΠΙΑ

Ὁ Γιάννης Μακρίδης χρόνια τώρα ἔκανε πάντα αὐτὴν τὴν διαδρομὴ πηγαίνοντας ἀπὸ τὸ γραφεῖο στὸ σπίτι, καὶ ἀπὸ τὸ σπίτι στὸ γραφεῖο. Κάθε βραδύκι ἔσερνε τὰ γέρικα πόδια του καὶ σιγά, σιγά ἔφθανε στὸ μικρὸ δωμάτιό του. Ἦταν λογιστὴς σὲ κάποια Ἐμπορικὴ Ἐταιρεία καὶ μὲ τὸ μικρὸ μισθὸ ποὺ ἔπαιρνε προσπαθοῦσε νὰ τὰ βγάλῃ πέρα καὶ πάλι δὲν τὸ κατόρθωνε. Ἄν ἡ ζωὴ ποὺ ἔκανε ἦταν πολὺ φτωχή, ἐν τούτοις τί νὰ τούκανε ἓνας μισθὸς ποὺ δὲν ἔφτανε μόνο γιὰ τὸ νοίκι καὶ γιὰ λίγα τροφίμα ποὺ μ' αὐτὰ περνοῦσε τὶς μέρες του. Κάθε βράδυ σὰν γύριζε ἀπ' τὸ γραφεῖο ἔσβυνε τὸ φῶς καὶ πέφτοντας στὸ φτωχικὸ του κρεβάτι πάντα σκεφτόταν. Σκεφτόταν τὰ περασμένα καὶ κάθε φορὰ ποὺ τ' ἀναπολοῦσε ἓνας βαθὺς στεναγμὸς ἔβγαινε ἀπὸ τὰ γέρικα στήθια του. Πάντα σκεφτόταν. Ἐμενε ὥρες ξύπνιος, καὶ μὲς στὸ σκοτάδι ἀναπολοῦσε. Ἦταν ἀλήθεια αὐτὲς οἱ ἀναπολήσεις κάτι ποὺ τοῦ σπάραζε τὴν καρδιά, κάτι σὰν μαχαίρι ποὺ μπηγνόταν ὄλο καὶ ποῖο βαθειὰ σ' ὄλο του τὸ εἶναι. Ἀναπολοῦσε τὰ χρόνια ποὺ πέρασαν ἀπὸ τότε, καὶ ὅμως δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ λησμονήσῃ, αὐτὰ δὲν λησμονοῦνται ὅσο καὶ ἂν ὁ χρόνος παλεύῃ νὰ ξεριζώσῃ κάθε τι ποὺ ἔχει σχέσι μὲς τοὺς. Ἄλλὰ ἄς πάρουμε τὰ πράγματα ἀπ' τὴν ἀρχή. Μετὰ τὸ ἓνα πλῆγμα ἤλθε τὸ ἄλλο. Πέθανε ἡ γυναίκα του στὴν ἀρχή, ἀλλὰ βοήκει παρηγοριὰ στὴν μικρή του κορούλα τὴν Ἀννούλα. Ὁ πόνος ἦταν βαρὺς γιὰ ἐν ἑνὶ ἄνθρωπο σὰν τὸν Μακρίδη ποὺ ἀγαποῦσε πολὺ τὴν γυναίκα του. Ἀλλὰ ἡ σκληρὴ μοῖρα, ποὺ πάντα κτυπᾷ ἀλόγιστα, τὸν πλήγωσε κι' αὐτὸν βαθειὰ ὅπως καὶ τόσους ἄλλους. Μιὰ ἀνίατη ἀρρώστεια ἔστειλε τὴν Μύρτω—τὴν γυναίκα του στὸν τάφο. Τοῦ τῶχαν κεῖ οἱ γιατροί. Δὲν σώζεται! Μόνο ἂν θέλῃ ὁ Θεός! Καὶ κεῖ κάτω στὴ Σμύρνη ποὺ ζοῦσε τότε, ἔνοιωσε τὸν δυσβίαστακτο πόνο. Προσπάθησε νὰ παρηγορηθῇ καὶ τὴν παρηγοριὰ τὴν βοήκει στὴν μικρή του Ἀννούλα ποὺ δὲν ἦταν ἀκόμη τεσσάρων χρονῶν, ὅταν τοῦ ἔλειψε γιὰ πάντα ἡ γυναίκα του. Μικρούλα ὅπως ἦταν δὲν ἔνοιωσε τὸν πόνο ποὺ ἀφήνει ἡ Μάννα σὰν ρεύγει. Γελοῦσε, ἔπαιζε, τραγουδοῦσε καὶ εὗρισκε πάντα ἀνοικτὴ τὴν πατρικὴ ἀγκαλιά, βρίσκοντας συγχρόνως φυσικὸ ὅτι ἡ μαμὰ εἶχε φύγει γιὰ ἓνα πολὺ μακρυνὸ ταξίδι. Καὶ οἱ μέρες περνοῦσαν τόσο γρήγορα ποὺ μὲ τὸν καιρὸ ὁ Μακρίδης βοήκει τὴν λησμονιὰ καὶ αὐτὸ τὸ βοτάνι ποὺ προ-

σπαθοῦσε νὰ τοῦ ἐπουλώσῃ μιὰ πληγὴ, μιὰ μεγάλη πληγὴ. Ἔτσι περνοῦσαν οἱ μέρες, οἱ μῆνες ὅταν ἔφθασε ἡ μεγάλη καταστροφὴ. Ἡ Σμύρνη καιγόταν στὶς φλόγες, ὅταν ὁ Μακρίδης προσπαθοῦσε μὲς τὸ μικρὸ του κοριτσάκι νὰ φύγῃ, ἐγκαταλείποντας τὸ σπίτι του καὶ ἓνα τάφο ποὺ μέσα ἔκρυβε ἓνα πρόσωπο ἀγαπημένο. Ἔτρεχε νὰ προφθάσῃ νὰ φύγῃ καὶ κεῖ στὴν ἀποβάθρα ποὺ ὄλοι περιμέναν ὁ καθένας προσπαθοῦσε νὰ κατορθώσῃ νὰ μπῆ σ' ἓνα καράβι νὰ φύγῃ, μέσα στὰ βογγητὰ καὶ τὶς φωνὲς ὁ δύστηνος πατέρας ἔχασε τὴν Ἀννούλα. Ἐψάξε, φώναξε, ἀλλὰ τοῦ κάκου. Ὅτι καὶ ἂν ἔκαμε δὲν μπόρεσε νὰ βοῆ ὅτι τοῦ εἶχε ἀπομείνει ἀπὸ τὴν μεγάλη μπόρα. Μὲ βαριὰ καρδιά πάτησε τὸ χῶμα τῆς πατρίδος. Καὶ ἀπὸ τότε ὁ πόνος ἄφηνε πάνω του τὰ σημάδια. Ἀργά, ἀργὰ γερνοῦσε ὄλο γερνοῦσε. Δούλευε στὸ γραφεῖο καὶ πάντα ὁ νοῦς του πετοῦσε μακριὰ, σὲ τόπους γνώριμους καὶ πρόσωπα ἀγαπημένα. Στὴν Σμύρνη, στὴν Ἀννούλα. Κάθε βράδυ πάντα στὸν ἴδιο δρόμο ἔσερνε τὰ γέρικα πόδια του καὶ πήγαινε στὸ μικρὸ του δωμάτιο ν' ἀναπολήσῃ τὰ περασμένα, νὰ θυμηθῇ καὶ νὰ κλάψῃ. Ἔτσι καὶ αὐτὸ τὸ βράδυ ἔφυγε ἀπὸ τὸ γραφεῖο καὶ τράβηξε τ' ἀπόμερα δρομῶν ποὺ θὰ τὸν ἔφεραν στὸ σπίτι του. Δὲν εἶχε στρίψει τὴν γωνιὰ ἐνὸς μεγάλου σπιτιοῦ καὶ ἓνα «βοήθεια» σιγὴ στὴν ἀρχὴ καὶ ὕστερα πιὸ δυνατό βοοῦξε μέσα στὰ αὐτιά του καὶ τὸν ἔφερε στὸν πραγματικὸ του ἑαυτὸ ἀπὸ τὶς σκέψεις. Ἔσυρε ὅσο μποροῦσε τὰ πόδια του καὶ τὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρουσε τὸν ἔκανε νὰ ριγῆσῃ. Ἐνα κορίτσι πάλευε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ κάποιον ποὺ τὰ γέρικα μάτια του δὲν ξεκαθάριζε καλά. Ἀπὸ τὴν στάσι του ὅμως κατάλαβε τί ζητοῦσε. Γιὰ μιὰ στιγμὴ στάθηκε ἀναποφάσιτος καὶ ἔκανε νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ μιὰ φωνὴ τούλεγε μέσα του. Μπορεῖ καὶ ἡ Ἀννούλα νὰ βρισκᾷ στὴν ἴδια θέσι' τρέξῃ νὰ βοηθήσῃ. Ἔτρεξε ὅσο μποροῦσε. Κτύπησε, πάλαιψε μὲ τὸν κακοῦργο. Ἡ νέα βοήκει καιρὸ νὰ φύγῃ. Ἀλλὰ ὁ Μακρίδης ἦταν γέρος. Τὰ χέρια του δὲν κρατοῦσαν πιὰ καὶ ἓνα κύπημα πίσω στὸ κεφάλι τὸν ἔκανε νὰ χάσῃ τὶς αἰσθήσεις του. Περνώντας κάποιος ἀστυφύλακας τὸν εἶδε καὶ τὸν πῆρε. Καὶ μὲς μ' αὐτὸν βοήκει χάμω στὸ δρόμο ἓνα μικρὸ μαντήλι γυναικεῖο καὶ ἓνα πορτοφόλι. Ἄνοιξε τὸ πορτοφόλι καὶ δὲν βοήκει τίποτα ἄλλο παρὰ μιὰ φωτογραφία ποὺ ἀπὸ τὸν καιρὸ εἶχε λίγο ξεθωριάσει

ΤΟ ΠΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΝΕΟ 21

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ευρισκόμαστε εις μίαν εποχή, όπως ξέρετε, που ίσως είναι η πιο κρίσιμη διά το Έλληνικό γένος, αλλά παραλλήλως και η πιο κατάλληλη για να δείξει την δύναμή του και για να ημπορέση καλύτερα να γνωρίση και να εκτιμήση τὸν σημερινὸ κόσμον εις όλες του τις ἐκδηλώσεις. Ἡμπορεῖ τώρα να γνωρίση τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους που ἡ κακόγνωμη

καὶ κτερινήσει. Ἦταν ἡ φωτογραφία ἑνὸς μικροῦ κοριτσιοῦ που σοῦ χαμογελοῦσε καλόκαρδα. Στὸ νοσοκομεῖο ὁ Μακρίδης συνέφερε. Ὁ αν ἄνοιξε τὰ μάτια του ἀπόρησε βλέποντας γύρω, γύρω κρεββάτια με ἀρρώστους. Ἀλλὰ γρήγορα θυμήθηκε τι εἶχε συμβῆ. Τὸ κεφάλι του τοῦ φαινόταν βαρὺ καὶ πονοῦσε στὰ μιλίγια.

Σὲ λίγο κάποιος ἀστυφύλακας μ' ἕνα ἀστυνόμο μπήκε μες στὸ θάλαμο. Διευθύνθηκαν καὶ οἱ δυὸ κατὰ τὸ κρεβάτι τοῦ Μακρίδη. Τοὺς ἀκολουθεῖ ἕνας νοσοκόμος. Ἀφοῦ εἶπαν στὸν γέρο γιατί ἦλθαν τὸν ρώτησαν πῶς συνέβη καὶ πῆραν ὅτι πληροφορίες ἤθελαν καὶ κίνησαν νὰ φύγουν. Ἀλλὰ κείνη τὴν στιγμή ὁ ἀστυφύλακας κατὶ ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη του καὶ τὸδειξε στὸν ἀστυνόμο. Ὁ ἀξιωματικὸς πῆρε τὸ μικρὸ πορτοφόλι, γιατί περὶ αὐτοῦ ἐπρόκειτο, τὸ ἄνοιξε καὶ κύτταξε τὴν μικρὴ φωτογραφία. Κρατώντας τὴν φωτογραφία πλησίασε τὸν Μακρίδη καὶ τοῦ τὴν εἶδει. Πῆρε ὁ γέρος στὰ τρεμουλιαστά χέρια του τὴν φωτογραφία, τὴν κύτταξε καλὰ, ἔτριψε τὰ γέφυρα καὶ μάτια του καὶ σὰν νὰ παίρνε ἄλλες δυνάμεις ἕνας μορφασμὸς χαρᾶς φάνηκε στὸ ζωώμενο πρόσωπό του. Κύτταξε καλὰ τὴν φωτογραφία πῆγε νὰ φωνάξῃ, νὰ πῆ κατὶ, καὶ μόνο ἕνα Ἄν... βγήκε ἀπὸ τὸ στόμα του, ἔφερε τὸ χέρι στὸ μέρος τῆς καρδιάς του καὶ βαρὺς ἔπεσε πάνω στὸ κρεβάτι. Σὲ λίγο ἦλθε ὁ γιατρός καὶ ἐπεβεβαίωσε τὸ θάνατό του. Κάποια μεγάλη χαρὰ εἶπε τὸν λέθανε. Ἡ καρδιά του δὲν βίασταζε, ἦταν πολὺ ἀδύνατη. Ὁ Γέρο Μακρίδης εἶχε πεθάνει, ἀλλὰ πρὶν εἶχε κατὶ προσφέρει στὴν κορούλα του τὴν Ἄννα. Αὐτὴ ἦταν στὴ φωτογραφία. Ἀλλὰ δὲν πρόφθασε νὰ χαρῆ καὶ ἔφυγε με τὸ γέλιο στὰ χεῖλη καὶ τὴ χαρὰ ζωγραφισμένη στὸ πρόσωπό του. Εἶχε κάμει κατὶ γιὰ τὴν Ἄννούλα.

ΓΙΑΝΝΗΣ Μ. ΣΟΛΙΔΑΚΗΣ

Μαθ. Ἡ' Τάξ. Γυμν. Ἄγ. Νικολίου

τὴν τὴν ἐφύλαξε φίλους, συνεργάτες καὶ συμμάχους. Καὶ ἀφοῦ τοὺς γνωρίσει καὶ τοὺς εκτιμήσει προπάντων ἡ νέα γενεά, θὰ ἠμπορέση (πρᾶγμα τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ πάση θυσίᾳ) νὰ κρατήσῃ κατόπιν μιὰ τέτοια θέση, ὥστε νὰ καταστῆ ἱκανὸ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δίκαιά του, νὰ λάβῃ τὴν πρέπουσαν θέσι εἰς τὸν σημερινὸν κόσμον, καὶ νὰ διαφυλάξῃ τὴν ἑσωτερικὴ ἐνότητά του, τὴν ἀνεξαρτησίαν του, καὶ τὴν ἐθνικὴν ἀξιοπρέπειά του.

Ἐφθασε ἡ ἐπέτειος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔσηκωμοῦ τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως κατὰ τῆς τυραννικῆς Ὀθωμανικῆς Ἀυτοκρατορίας, τὴν αἰγμὴν κατὰ τὴν ὁποῖαν τὸ Ἑλληνικὸ Γένος δέχεται τὸ μεγάλο κτύπημα, τὴν μεγάλην προσβολήν. Ἐορτάζεται ἡ ἐπέτειος τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔσηκωμοῦ τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποῖαν ἡ θέληση τοῦ λαοῦ καταπατεῖται τὴν στιγμήν κατὰ τὴν ὁποῖα μιὰ τέτοια ἐπανάστασις, δὲν ἔπρεπε νὰ ἐορτάζεται, ἀλλὰ νὰ δημιουργεῖται ἐκ νέου εἰς τὴν Κύπρον, γιὰ νὰ σώσῃ τὴν Ἐλευθερίαν καὶ τοὺς ἥρωας οἱ ὁποῖοι ὀδηγοῦνται εἰς τὸν Γολγοθὰ τοῦ μαρτυρίου.

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ὁ Βρετανὸς κατακτητὴς, ἔδωσε τὸ ἰσχυρότερον κτύπημα κατὰ τῶν ὑπερμάχων τῆς Ἐλευθερίας. Καὶ ἐνῶ χύνουν τὸ αἷμα τῶν ἠρώων τῆς Ἐλευθερίας, καὶ ἐνῶ ὑβρίζουν τὴν κατ' ἐξοχὴν φιλελευθέραν χώραν μας, ὑποστηρίζονται ἀπὸ τοὺς συμμάχους οἱ ὁποῖοι ἀδιαφοροῦν ἢ συμπράττουν μετὰ τῶν τυράννων. Καὶ εἶναι οἱ σύμμαχοί μας οἱ κατήγοροι τῶν ἀντιφιλελευθέρων καθεστῶτων καὶ οἱ προστάται τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ τῆς Ἐλευθερίας. Ἀδιαφοροῦν ὅμως διὰ τοὺς βανδαλισμοὺς τῶν Ἀγγλῶν εἰς τὴν Κύπρον, διὰ τοὺς κανιβαλικούς τρόπους μετὰ τοὺς ὁποῖους προσπαθοῦν νὰ πνίξουν τὴν ἱερὰν κίνησιν τῶν πατριωτῶν τῆς νήσου, που ἀγωνίζονται διὰ τὴν Ἐλευθερίαν. Στηλιτεύουν τοὺν λαὸν που καταλατοῦν καὶ διώκουν τὴν ἐκκλησιαστικὰ καὶ τοὺς κληρικούς, ἐνῶ ἐπιτρέπουν εἰς τοὺς Βρετανούς μετὰ τὸν ἀναίσχυτον τρόπον νὰ ὀδηγοῦν τοὺς ἀρχηγούς τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὸν ἔξουτελιστικὸν δρόμον τοῦ μαρτυρίου τῆς ἐξορίας. Ὑποστηρίζουν σιωπηλῶς οἱ Ἀμερικανοὶ τοὺς Ἀγγλους, ἐνῶ ὁ Ο.Η.Ε. ἀδιαφορεῖ διὰ τὰς πράξεις των κατὰ τῶν ἄλλοτε πιστῶν των φίλων καὶ συμμάχων. Ἀπαιτοῦν νὰ εἴμεθα πρόθυμοι εἰς τὰς ἐπιθυμίας τοῦ λαοῦ που

και χθες ακομη κατεπατησε τον ελληνισμο και εγκληματει κατα του ελληνικοου γενους. Και μας δοκιζουν εις το ονομα της φιλιας, και της συμμαχιας (ποιιας φιλιας και συμμαχιας;) να μεινωμε στο πλευρο των Τυρκων, αφοου καλλιεργησαν εις αυτοουσ την ιδεαν οτι η Κυπρος ειναι δικη τους και εις αυτοουσ ανηκει, εις αυτοουσ απο τουσ οποιουσ την εχουν αγορασει. Και ενω, ολος ο φιλελευθερος κοσμος ανεμενε τον αιωνιον θανατον της ελληνοτουρκικης φιλιας, εμεις αρκεστηκαμεν εις ενα «συγγνωμη» εκ μερους των Τυρκων και κατεροουσαμε αλλη ποιη σοβαρα προσβολη... "Ετσι εκτυπηθη η Εγκλησια μας απο τουσ Τυρκους, και εκλυρωθη η πραξις εκ μερους των Αγγλων με την σατανικη πραξι των.

Διρωταται ο ελευθερος ανθρωπος: Ποιον ειναι το παραπτωμα του αρχιεπισκοπου Μακαριου και ποιον το εγκλημα του Κυπριακου λαου, της ΕΟΚΑ; Κανένα αλλο παρα οτι τον εικοστον αιωνα, αιωνα της ελευθεριας και της προσδου, τον αιωνα που γινεται συζητησι για τα «Ηνωμενα Εθνη», οι Κυπριοι τυρανουμενοι, ζητουν ελευθερια απο τουσ τυραννους, απογονοι των δημιουργων της ελευθεριας απαιτουν απο τουσ «συμμαχους» των την ανεξαρτησια των και την λυτρωσι των απο την τυραννιαν. Ζητουν υστερα απο τοσους κοινοус αγωνασ κατα των πολεμιων της ελευθεριας και εν χρονω προετοιμασι-ας δια νεους τοιουτους, και οταν διεκδικουν και αποκτουν την ελευθερια των, οι Μαυροι της Αφρικης και οι Κιτρινοι της Ασιας, και την ιδικη των Ελευθεριαν, ως αμοιβην δια το αιμα των, που εχυθη υπερ των συμμαχων τοτε και τωρα τυραννων, οταν εμεις αποτελουσαμε το φραγμα κατα των μηχανοκινήτων των Γερμανων, με τουσ οποιουσ τωρα εχομε την αυτην θεσιν εις «συμμαχικον συνασπισμον».

Δι' αυτω το εγκλημα, κακοποιειται σημερον ο Ελληνικος Λαοσ δια τον οποιον ετοιμαζεται και παλι η ρομφαια. Και δεν ειναι μονον αυτω αλλα και αλλεσ αισχορεσ και αηδεις κατηγοριεσ.

Αλλα ολα αυτα αποτελουν μιαν τρανην αποδειξη της μεγαλησ απατης εκ μερους των Αγγλων.

"Ετσι ομως η «χωρα του φιλελευθερισμου», η Αγγλια, απεδειχθη φιλελευθερα μονον δια τον εαυτον της. Και αυτη ειναι η Αληθεια. Δεν δισταζει η Αγγλια να πωληση καθε λαο και «συμμαχους» ακομη (τι τραγικη ειρωνεια οταν λεμε «συμμαχους» Αγγλιασ) προς χαριν της εμπορικης πολιτικης της. Η Αγγλια ειναι η χωρα του φιλελευθερισμου, αλλα του αγγλικου φιλελευθερισμου.

Τι λοιπον να πιστευσωμεν; "Οτι υπαρχει «διεθνης ηθικη» δ' ημασ ακατανόητοσ η οτι υπαρχει «αγγλικη ηθικη», η οποια επιβαλλει να θυσιάζον-ται οι λαοι δια την αγγλικην πολιτικην του «εμποριου». Αλλα δεν υπαρχει πια αμφιβολια. Την απαντηση την εδωσε η Αγγλια στην Κυπρο... Και ετσι δια μιαν ακομη φορα το ελληνικο ποιηχειο απεκαλυψε εις τον κοσμο την αληθεια. Ανοιξε τουσ οφθαλμουσ των λαων και των δουλων Μασ κανει και εμα, να πιστεψωμε οτι εκαμε λάθος η Επιστημη που κατεταξε τουσ Αγγλουσ εις την συνομοσξιαν των ανθρωπων. Δια τουσ Αγγλουσ πρεπει να αποχλη

θη ιδικος κλαδοσ της επιστημησ, που θα εξεταση τουσ Αγγλουσ, οχι ως ανθρωπουσ, αλλα ως Αγγλουσ. Αλλα τωρα ισως ειναι αργα. Απο την Κυπρο ξεπηδα η φλογα της Ελευθεριασ και της Αληθειας. Ας μαθουν οι Αγγλοι οτι ο κοσμοσ τουσ γνωρισε τωρα. Τα εγκληματα τουσ απεκαλυφθησαν. Η σκλαβωμενη απ' αυτοουσ Ελευθερια εσπασ τα δεσμα. Το μισοσ της και το μισοσ των λαων θα τουσ καταστρεψη. Επαψαν πια οι Ελληνεσ να ειναι τα ζαρια εις το ταβλι της αγγλικης πολιτικης Το 21 ξαναζη και απο την εστια την παλαια αναβει και βγαίνει νεα φλογα, αρκετη δια να καψη καθε τυραννο, καθε αντιφιλελευθερο. Οι θυσιεσ οι παλαιεσ και οι σημερινεσ δεν πηγαίνουν χαμενεσ. Η τυχη των ελευθερων λαων δεν εξαρταται απο αισχορουσ και ψευτεσ. Τα ευγενη αισθηματα της ελευθεριασ, τα ανωτερα ιδανικα δεν πεθαίνουν ποτε, αλλα και ποτε δεν αδρανουν. Πνιγουν και σαρωνουν καθε τυραννο. Υψωνουν παραλληλωσ τον ανθρωπο εις τα ανωτερα στρωματα της ζωησ. Εφοσον υπαρχει ον που λεγεται ανθρωποσ δεν ημπορει να χαθη και να εξαφανισθη το αισθημα της Ελευθεριασ. Αλλα ο ανθρωποσ ειναι αιωνιοσ. Ειναι αθανατοσ.

Δεν πολεμουν λοιπον οι Κυπριοι εναντιον ανθρωπων. Πολεμουν ιδανικα και ευγενη αισθηματα εναντιον της κακιασ, της απατης και του ψευδουσ. Πολεμουν οι Ελληνεσ εναντιον βαρβαρων τυραννων. Ειναι ο αγων της Ελευθεριασ κατα της Σκλαβιασ, Ειναι μια θυσια ανθρωπων δια την αποκτησι του θεiou δωρου, της Ελευθεριασ. Δεν ημπορει κανεις κατακτητησ να το στεροση οσο σκληρα και αν φερθη. Το λεγει η ιστορια. Ετσι ο αγων ειναι δικαιοσ και η νικη μας, βεβαια και η φλογα μας, φλογα της Ελευθεριασ.

Ας ειναι το 21 φωτεινο παραδειγμα τωρα που το πανελληνιο πολεμα κατα της τυρανιασ. Τωρα που η Ελλασ ζη ενα νεο 21 και την παρακολουθει συσσωμοσ η ανθρωποτητα.

Η νεολαια ας ειναι, πρεπει να ειναι η ψυχη του αγωνοσ!

ΕΥΑΓ. Α. ΦΥΤΡΑΚΗΣ

Ο ΤΖΩΝΗΣ

Ο γενοιοσ μας ο Χαρτιγκ, που την Κυπρο τυραννα, με του Διγενη το φασμα μερεσ δοχημεσ περινα.

Παραγγελλει εις τουσ λορδουσ πως συγχιστηκε πολυ, κι' οτι καπου θα του λυωσουν οι Ρωμιοι την κεφαλη.

"Οπου παη και καθιση τιποτ' αλλο δεν θεωρει πλην τον ισκιον τ' επιαλητη του Ακριτα Διγενη.

Χιλιου-χιλιου τον φρουρουνε μα και παλι χολοσκα, κι' απο το φαί που τρωει τιποτε δεν του κολλα.

κι' το μισοσ της ΕΟΚΑ οπου παει τον κυνηγα Μα αισθανόμενοσ ετουτο μ' ελικόπτερο πετα και ονειρεται ο καυμένος... πως την μάλλα θα γλυτώ- [ση;

μα ο Διγενησ του γραφει οτι καπου θα πληρωση....

ΠΑΡΔΑΛΑΚΗΣ ΚΛΕΟΜΕΝΗΣ ΗΒ' Πρ.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΜΑΣ

Μέσα σὲ χέρια ἄπονα ἓνα παιδί
(στενάζει
καὶ μὲ τρανὸ παράπονο στὴν μάνα
(του φωνάζει.

Σπλαγίσιου με ὦ μάνα Ἑλλάς, δός
(μου ἐλευθερία,
δός μου αὐτὸ πού πάντοτε ζητῶ μὲ
(νοσταλγία.

Λός μου αὐτὸ πού ἔδωσες στὴν
(ἀδελφή μου Κρήτη
κόρη σου εἶμαι καὶ ἐγὼ καὶ μὴ μὲ
(λησμονήσης,

Ἔφθασ' ἡ ὥρα πού ξανά, μαζί
(σου θὲ νὰ ἔλθω
καὶ μὲ τὰ ἄλλα ἀδελφία μου στε-
(φάνια θὲ νὰ πλέξω.

Νὰ στεφανώσω μὲ αὐτὸ μητέρα τ'
(ὄνομά σου
γιατὶ γνωρίζεις ν' ἀγαπᾷς Ἑλλάδα
(τὰ παιδιά σου.

ΓΑΡΥΦΑΛΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Τάξις Γ'. Ἐκκλ. Σχολὴ Κρήτης.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΟΥ

Ὅταν σὲ πρωτογνώρισα
Σχολεῖό μου ἀγαπημένο
τ' ὁμολογῶ, φοβήθηκα
πλησίον σου νὰ μένω.

Μὰ ὅταν κοντά σ' εὐρέθηκα
κι' ἐνίωσα τὴν στοργή σου
ἀγάπησα κι' ἐκτίμησα
τὴν δόξα, τὴν τιμὴ σου.

Γιατ' εἰς τὰ πρῶτα βήματα
τῆς παιδικῆς ζωῆς μου,
σύ ἦσουν ὁδοιπóρος μου
προστάτης τῆς ζωῆς μου.

Μ' ἐδίδαξες νὰ σέβωμε
τοὺς γεροντιότερους μου
καὶ στοργικὰ νὰ φέρωμε
εἰς τοὺς νεότερους μου.

Μοῦ ἔμοθες νὰ ὑπηρετῶ
τὴν ἀρετὴ μ' ἀγάπη,

Η ΚΥΠΡΟΣ

Ἄν ἔβλεπε ὁ Σολωμὸς εἰς τῶν
(Ψαρῶν τὴν ῥόχη
τὴν δόξαν τὴν ἑλληνικὴν νὰ περ-
(πατῆ μονάχη
Κι' ἔγραφε τὸ τραγουδί του ἐκεῖνο
(ὅπου σώνει
Ἕνας λαὸς νὰ τὸν καλῆ τοῦ γέ-
(νους μας ἀηδόνι.

Πόσα τραγουδία θ' ἄγραφε ἂν ἔβλε-
(πε ἐδῶ πέρα
στὴν Κύπρο μας νὰ περπατῆ ἡ δό-
(ξα νύχτα μέρα.
στὴν Κύπρο ὅπου μιὰ βοή βουίζει
(ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη
Ἡ γῆ της πῶς μαλάχηκε μὲ αἷμα
(καὶ μὲ δάκρυ.

Κι' ἓνα βαθὺ παράπονο μ' ἀλλαλαγ
(μοὺς κι' ἀντάρες
στὶς λαγκαδιές της διασκορπᾷ
(κραυγὲς σφαγῆς, κατάρες.
Λὲν εἶναι κρῖμα νὰ τὸ πῶ τὴν ση-
(μερὴν ἡμέρα
Πῶς εἶναι ἡ Κύπρος τοῦ Θεοῦ μο-
(ναχοθυγatéρα.

Κι' ὁ γιός του ἂν σταυρώθηκε
(γιὰ τρεῖς ἡμέρες μόνο
Ἡ Κύπρος μας σταυρώνεται χίλιες
(φορὲς τὸν χρόνο.
Καὶ κάθε ὥρα καὶ στιγμή τὸ κάθε
(τῆς παιδί της
Χαρούμενο γιὰ χάρι της σταυρῶ-
(νεται μαζί της.

ΛΕΛΑ ΠΑΠΑΔΚΗ

Η'. Γαλ. Σχολῆς.

καὶ ν' ἀποστρέφωμαι αὐτοὺς
πού φέρονται μ' ἀπάτη.

Μὲ κόπον κι' αὐταπάρνησι
τις ἰδικές σου γνώσεις,
μοῦ πρόσφερες σὺ δωρεὰν
χωρὶς θυμὸ νὰ νιώσης.

Γιὰ ὅλ' αὐτὰ σ' εὐγνωμονῶ
μέσ' ἀπὸ τὴν ψυχὴ μου
κι' ὥστε νὰ ζῶ δὲν λησμονῶ
τὴν Σχολικὴ ζωὴ μου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗΣ

Η'. Γυμν. Καστελλίου Πεδιάδος.

ΤΟ ΦΤΩΧΙΚΟ ΜΑΣ

Τὸ φτωχικό μας τὸ σπιτάκι
κρυμμένο μὲς στὰ δειλινὰ
μὲ τὸ τρεχούμενο νεράκι
πού τραγουδᾷ στὴ ρηματιά.

Μικρὰ ξυλένια καρκελάκια
μ' ἓνα τραπέζι φτωχικό,
ἓνα κρεβάτι ἀπὸ ξύλο
κι' ἓνα χαγιάτι φωτεινὸ.

Ἔχει δροσάτα λουλουδάκια
μὲς στὸ ποτήρι ἡ μαμὰ
κυκλάμινα, μαργαριτοῦλες
κι' ἀκόμη λίγα δειλινὰ.

Στὸ φτωχικό μας τὸ σπιτάκι
χρίζουν φωλίτσες τὰ πουλιά,
καὶ στέλνει ὁ ἥλιος τὴν ἡμέρα
τὰ πιὸ δροσάτα του φιλιὰ.

ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΗΣ ΕΜΜ.

Στ' Τάξις Γυμνάσιον Σητείας.

ΣΤΗΝ ΟΜΟΡΦΗ ΣΗΤΕΙΑ

Ἄφθονες ἔχεις ὁμορφιές
Στεία μου μαγεμένη
καὶ κάθε ξένος πού σὲ εἶδῃ
ἐκθαμβος πάντα μένει.

Ἡ γαλανὴ σου θάλασσα
μὲ τ' οὐρανοῦ τὸ χρῶμα
σὲ κάνουνε νὰ φαίνεσαι
ποιὸ ὁμορφη ἀκόμα.

Μοιάζεις μὲ κόρη ἔμορφη
στὴν ἄμμουδιὰ νὰ παίξης
καὶ στὰ γαλάζια κύματα
γλυκόλογα νὰ λέγης.

ὦ! Στεία μου πεντάμορφη
πόσο μ' ἀνακουφίζεις
πού μὲ τὴν πλάνα σου ὁμορφιά
τὴν Κρήτη μας στολίζεις.

ΣΤΥΛ. Μ. ΦΡΑΓΚΙΑΔΑΚΙΣ

Ταξ. Ζ'. Γυμν. Σητείας.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΛΥΣΙΝ

Α) ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

282) Δύναμις στρατού έχασεν εις τινά μάχην τὰ $\frac{24}{135}$ τῶν ἀνδρῶν τῆς

εἰς νεκροὺς καὶ τραυματίας. Ἐζητήθησαν ἐνισχύσεις καὶ ἦλθον 220 ἄνδρες ἐνισχύσεις καλύπτουσα μόνον τὸ $\frac{1}{3}$ τῶν νεκρῶν καὶ τὰ $\frac{2}{3}$ τῶν τραυματιῶν. Ἐάν ὅμως ἤρχοντο 245 ἄνδρες θὰ ἐκαλύπτοντο τὸ $\frac{1}{2}$ τῶν νεκρῶν καὶ τὰ $\frac{2}{5}$ τῶν τραυματιῶν. Ζητεῖται νὰ εὐρεθῇ ἡ ἀρχικὴ δύναμις καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν νεκρῶν καὶ τραυματιῶν.

Πλευράκης Ἰωάννης

Η' Γυμν. Καστελλίου Πεδιάδος.

283) Δυὸ ταχυδρόμοι ξεκινοῦν ὁ ἕνας ἀπὸ τὴν πόλιν Α καὶ ὁ ἄλλος ἀπὸ τὴν πόλιν Β μὲ προορισμὸν τὴν πόλιν Β ὁ πρῶτος, καὶ τὴν πόλιν Α ὁ δεύτερος. Ἡ ἀπόστασις μεταξὺ τῶν δύο πόλεων εἶναι 110 χιλιόμετρα. Ὁ πρῶτος ταχυδρόμος τρέχει 1 χιλμτρ. τὴν ὥρα πρὸ γρήγορα ἀπὸ τὸν ἄλλο. Μπορεῖτε νὰ βρῆτε πᾶ εἶναι ἡ καθ' ὥραν ταχύτης ἐκάστου δεδομένου διὸ ὁ πρῶτος ἐφθασε στὸ τέρμα 1 ὥρα πρὸ τοῦ δευτέρου.

284) Εἰς μίαν ἐκδρομὴν λαμβάνουν μέρος ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιὰ ἐν ὧν 40 άτομα. Οἱ ἄνδρες εἶναι διπλάσιοι τὸν ἀριθμὸν τῶν γυναικῶν καὶ οἱ γυναῖκες τριπλάσιοι τῶν παιδιῶν. Πόσοι ἐκδρομεῖς ὑπάρχον ἀπὸ τὴν κάθε κατηγορίαν;

Μαυροειδῆς Δ.

Στ' Γυμν. Νεαπόλεως

285) Νὰ μοιρασθῇ ποσὸν 178.000 δραχμῆς εἰς τρία πρόσωπα εἰς τρόπον ὥστε τὰ $\frac{2}{5}$ τοῦ πρώτου νὰ εἶναι τὰ $\frac{1}{4}$ τοῦ δευτέρου καὶ τὰ $\frac{2}{3}$ τοῦ δευτέρου νὰ εἶναι τὰ $\frac{1}{5}$ τοῦ τρίτου.

Ἀρετουλάκης Σωτήριος

Ἀπόφοιτ. Γυμν. Κοστλ. Κισσάμου.

286) Πόσα ψηφία ἐχρειάσθησαν διὰ νὰ ἀριθμηθοῦν ὅλα τὰ σπίτια ἐνός δρόμου δταν τὸ τελευταῖον σπίτι ἔχει ἀριθμὸν 250;

Βαρδάκης Ἐμμ.

Ἡα' Πρακτικοῦ.

287) Ἐκ τοῦ λιμένος τῆς Σούδας ἀναχωροῦν τὴν αὐτὴν στιγμὴν δύο ἀτμόπλοια κατευθυνόμενα εἰς τὸν λιμένα τοῦ Ρεθύμνου. Τὸ ἓνα ἔχει ταχύτητα 18 μιλίων τὴν ὥραν καὶ τὸ ἄλλο 15. Ἄν τὸ ταχύτερον ἐφθασε στὸ τέρμα 24 λεπτὰ ἐνωρίτερον τοῦ ἄλλου νὰ εὐρεθῇ ἡ ἀπόστασις ΑΒ.

Μενωλικάκης Στέφανος

Β' Γ.Α.Χ.

288) Δύο συνεταῖροι ἦνοιξαν ἐπιχείρησιν. Ὁ πρῶτος κατέθεσεν 100.000 δρχμ. Ὁ δεύτερος 5.000 δρχμ.

μὲ τὴν συμφωνίαν ὁ δεύτερος ἐκστὴν πρῶτην τοῦ μηνὸς νὰ καταθέτη 5.000 δρχμ. μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πρώτου ἔτους. Μετὰ δύο ἔτη εὔρον διὸ ἐκέρδισαν 175.500 δρχμ. Νὰ εὐρεθῇ πόσας θὰ λάβῃ ἕκαστος ἐκ τῶν κερδῶν.

Παπαδομανωλάκης Ἀρτέμιος

Δ' Α' Γ.Α.Χ.

Β) ΑΛΓΕΒΡΑΣ

289) Ποδηλάτης Α ἀναχωρεῖ ἐκ Βάμου πρὸς συνάντησιν ἄλλου Β ὁστις ἀναχωρεῖ ἐκ Χανίων ταυτοχρόνως μὲ τὸν Α. Ὁ ἐκ Βάμου ἀναχωρήσας διανύει τὴν ἀπόστασιν εἰς α ὥρας ὁ δὲ ἐκ Χανίων εἰς β ὥρας. Συναντῶνται δὲ εἰς ἓνα σημεῖον τοιοῦτον ὥστε ὁ Α νὰ διανύῃ τὴν ὑπόλοιπον ἀπόστασιν εἰς λ ὥρας ὁ δὲ Β ποδηλάτης εἰς ζ ὥρας. Ἐπὶ τῆ βᾶσει τῶν ἀνωτέρων νὰ δεიχθῇ διὸ

$$\frac{a^2}{\beta^2} = \frac{\lambda}{\zeta}$$

Πολάκης Μᾶρκος

Η' Γυμνασίου Βάμου

290) Νὰ εὐρεθοῦν δύο ἀριθμοὶ τοιοῦτοι ὥστε τὸ γινόμενον αὐτῶν ἐλαττοῦμενον κατὰ τὸ τετράγωνον τοῦ μικροτέρου νὰ ἴσῳται μὲ β, καὶ ὁ μεγαλύτερος ἐλαττοῦμενος κατὰ τὸ διπλάσιον τοῦ μικροτέρου νὰ διδῇ διαφορὰν -1

Δετοράκης Ἐμμ.

Ζ' Γυμν Καστελ. Πεδιάδος

291) Χωρική ἐπώλησεν τὸ ἥμισυ τῶν αὐγῶν τὰ ὅποια εἶχε καὶ ἥμισυ αὐγόν, χωρὶς νὰ θραύσῃ κανέν. Ἐπώλησέν πάλιν τὸ ἥμισυ τῶν ὑπολοίπων καὶ ἥμισυ αὐγόν χωρὶς νὰ θραύσῃ κανέν. Ὁμοίως ἐπώλησεν καὶ διὰ μισοτὴν φορὰν. Πόσα εἶχε ἐξ ἀρχῆς ἂν εἰς τὸ τέλος τῆς ἔμεινεν ἓνα αὐγόν.

Ἀρετουλάκης Σωτήριος

Ἀπόφ. Γυμν. Καστελ. Κισσάμου

292) Νὰ δεიχθῇ διὸ τὸ τριεπίγειον παντός ἀριθμοῦ εἶναι ἴσον πρὸς τὸ γινόμενον 2 ἀριθμῶν ἀπεχόντων αὐτοῦ κατὰ β σὺν β²

293) Νὰ δεიχθῇ διὸ τὸ τετράγωνον παντός ἀκεραίου ἀριθμοῦ ἴσῳται πρὸς τὸ τετράγωνον τοῦ προηγουμένου του σὺν τὸ διπλάσιον αὐτοῦ σὺν 1.

Σπανουδάκης Ἰγγελοσ

Ἡβ' Πρακτ.

294) δειχθῇ διὸ τὸ γινόμενον δύο ἀριθμῶν δύναται πάντοτε νὰ τεθῇ ὑπὸ μορφήν μιᾶς διαφορᾶς δύο τετραγώνων.

Πολάκης Χαράλαμπος

Γυμν. Βάμου.

295) Αἱ πλευραὶ ὀρθογωνίου τριγώνου ἔχουν ὡς μέτρα ἀκεραίουσ διψηφίους ἀριθμοὺς. Τὸ μέτρον τῆς μιᾶς καθέτου εἶναι ὁ ἀριθμὸς ὁ προκύπτων ἂν ἀντιμεταθέσωμεν τὰ ψηφία τῶν μέτρων τῆς ὑποτείνουσας. Νὰ εὐρεθοῦν τὰ μέτρα τῶν τριῶν πλευρῶν τοῦ τριγώνου.

Βαρδάκης Ἐμμ.

Ἡα Πρακτ. Β' Γ.Α.Χ

296) Ἄν $a\psi + a\zeta - \chi = 0$

$\beta\zeta + \beta\chi - \psi = 0$

$\gamma\chi + \gamma\psi - \zeta = 0$

Νὰ δειχθῇ διὸ:

$a\beta + a\gamma + \beta\gamma + 2a\beta\gamma = 1.$

Ραϊλάκης Γεώργιος

Ἡβ' Πρακτ.

297) Ἄν α, β, γ εἶναι πλευραὶ τριγώνου τὸ πολυώνυμον:

$\Phi(x) = \beta^2 x^2 + (\beta^2 + \gamma^2 - a^2)x + \gamma^2$ εἶναι πάντοτε θετικὸν οἰουδήποτε ὄντος τοῦ χ.

Γαλαῆς Νίκος

Ἡα' Πρακτ.

298) Δίδεται τὸ τριώνυμον $X^2 + KX + \lambda$ ἔνθα τὸ λ λαμβάνει τὴν μόνην ἀκεραῖαν τιμὴν δι' ἣν ἡ ἐξίσωσις $2\omega^2 + (\lambda - 3)\omega + \lambda - 3 = 0$ ἔχει ἀμφότερας τὰς ρίζας αὐτῆς εἰς τὸ διάστημα $-1, \dots, +1$, καὶ ζητεῖται νὰ προσδιορισθοῦν αἱ ρίζαι τοῦ τριωνύμου γνωστοῦ ὄντος διὸ τὰ Κ καὶ λ συνδέονται διὰ τῆς σχέσεως $K^2 + \lambda = 4K + \lambda^2 + 3$

Παπαμαρκιάκης Γεώργιος

Γ) ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ

299) Δίδεται παραλληλόγραμμον ΑΒΓΔ καὶ Ο σημεῖον τομῆς τῶν διαγωνίων του. Μὲ κέντρον Ο καὶ ἀκτῖνα τυχοῦσα γράφομεν περιφέρειαν. Λαμβάνομεν τυχὴν σημεῖον Μ τῆς περιφ. ταύτης καὶ τὸ ἐνώνομεν μὲ τὰς τέσσαρας κορυφὰς τοῦ παραλλομου. Νὰ δειχθῇ διὸ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ Μ παρὰ μὲν εἰς τὰς τέσσαρας κορυφὰς τοῦ παραλλομου. Νὰ δειχθῇ διὸ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ Μ παρὰ μὲν εἰς τὰς τέσσαρας κορυφὰς τοῦ παραλλομου. Νὰ δειχθῇ διὸ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ Μ παρὰ μὲν εἰς τὰς τέσσαρας κορυφὰς τοῦ παραλλομου. Νὰ δειχθῇ διὸ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ Μ παρὰ μὲν εἰς τὰς τέσσαρας κορυφὰς τοῦ παραλλομου. Νὰ δειχθῇ διὸ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ Μ παρὰ μὲν εἰς τὰς τέσσαρας κορυφὰς τοῦ παραλλομου.

300) Δίδεται ὀρθογώνιον ΑΒΓΔ καὶ σημεῖον Ο ἐκτὸς αὐτοῦ. Νὰ ἀποδειχθῇ διὸ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ Ο ἀπὸ τὰς κορυφὰς Α καὶ Γ, ἴσῳται μὲ τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἀποστάσεων τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀπὸ τὰς Β καὶ Δ.

Ἀνδρουλάκης Μᾶρκος

Ζ' Πρακτικοῦ

301) Διὰ δοθέντος σημείου Α κειμένου ἐντὸς δοθείσης γωνίας ΧΟΨ νὰ ἀχθῇ τέμνουσα ΜΑΝ αὐ-

της τοιαύτη ώστε η προβολή της MAN επί ευθείαν κάθετον επί την OA να έχη δοθέν μήκος λ.

302) Έάν συνδέσωμεν τυχόν σημείον M μετά των κορυφών τριγώνου ABΓ ή περιφέρεια ή διερχομένη διά των τοιῶν Δ, Ε, Ζ των εὐθειῶν AM, BM, ΓM μετά των ἀπέναντι πλευρῶν τέμνει τὰς πλευρὰς ἐκ νέου εἰς τὰ σημεῖα Δ', Ε', Ζ' τοιαῦτα ὅστε αἱ εὐθεῖαι ΑΔ', ΒΕ', ΓΖ' νὰ διέρχωνται διά τοῦ αὐτοῦ σημείου.

Καστανάκης Δημήτριος
 Η' Πρακτικῶν

303) Ἡ κοινὴ χορδὴ τῶν περιφερειῶν ποῦ ἔχουν ὡς διαμέτρους τὰς διαγωνίους τραπέζιου διέρχεται διά τοῦ κοινοῦ σημείου τῶν μὴ παραλλήλων πλευρῶν αὐτοῦ.

Βαρδάκης Ἐμμ.
 Η' Πρακτ.

304) Νὰ κατασκευασθοῦν δύο περιφέρειαι τῶν ὁποίων δίδονται τὸ μήκος τῆς κοινῆς ἐξωτερικῆς ἐφαπτομένης λ, τὸ μήκος τῆς κοινῆς ἐσωτερικῆς ἐφαπτομένης μ καὶ ἡ γωνία ω τῶν κοινῶν ἐσωτερικῶν ἐφαπτομένων.

305) Εἰς δοθὲν τετράγωνον νὰ ἐγγραφῆ ἰσοπλευρον τρίγωνον ἔχον τὴν μίαν ἐκ τῶν κορυφῶν του εἰς δοθὲν σημείον τῆς περιμέτρου τοῦ τετραγώνου.

Ράλάκης Γεώργιος
 Η' Πρακτ.

306) Δίδεται περιφέρεια Κ καὶ σημεῖον Α ἐκτὸς αὐτῆς. Ἀπὸ τοῦ Α φέρομεν τυχούσαν τέμνουσαν ΑΒΓ τῆς περιφ. Φέρομεν τὰς ἐφαπτομένας στὰ Β καὶ Γ. Ἐστὼ ὅτι αὐταὶ τέμνονται στὸ σημεῖον Μ. Ζητεῖται ὁ γ. τ. τοῦ Μ μεταβαλλομένης τῆς τεμνοῦσης.

307) Ἐν τετραπλεύρῳ ΑΒΓΔ αἱ ἀπέναντι πλευραὶ ΑΔ καὶ ΒΓ εἶναι ἴσαι νὰ δειχθῆ ὅτι ἡ εὐθεῖα ΜΝ ἡ ἐνοῦσα τὰ μέσα τῶν δύο ἄλλων σχηματίζει τὴν αὐτὴν γωνίαν μετὰ τὰς ΑΔ καὶ ΒΓ.

308) Αἱ εὐθεῖαι αἱ ἐνοῦσαι τὰ μέσα τῶν πλευρῶν τριγώνου ΑΒΓ μετὰ τὰ μέσα τῶν ὑψῶν διέρχονται διά τοῦ αὐτοῦ σημείου.

Ἀνδρέας Σπυριδάκης
 Η' Πρακτικῶν.

Δ) ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑΣ

309) Ἐάν $\epsilon\phi\alpha = 1 + 2\epsilon\phi\beta$ νὰ δειχθῆ ὅτι $\sin 2\beta - 2 \sin 2\alpha = 1$.

310) Ἐάν $\epsilon\phi\theta = \frac{\eta\mu\alpha - \sigma\upsilon\nu\alpha}{\eta\mu\alpha + \sigma\upsilon\nu\alpha}$ νὰ δειχθῆ ὅτι $\sqrt{2} \eta\mu\theta = \eta\mu\alpha - \sigma\upsilon\nu\alpha$
Ηρακλέους Νικ.
 Η Πρακτ.

311) Εἰς τρίγωνον ΑΒΓ ἡ ἀπόστασις τῆς κορυφῆς Α ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ ἐγγεγραμμένου κύκλου εἶναι μέση ἀνάλογος μεταξὺ τῶν ἀποστάσεων τῶν ἄλλων κορυφῶν ἀπὸ αὐτό.

Νὰ δειχθῆ ὅτι $\eta\mu^2 \frac{A}{2} = \eta\mu \frac{B}{2}$
 $\eta\mu \frac{\Gamma}{2}$

Χειλαδάκης Κων)νος
 Η' Πρακτ.

312) Εἰς δοθέντα κύκλον περιγράφομεν τετράγωνον. Νὰ ἀποδειχθῆ ὅτι τὸ ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν ἐφαπτομένων τῶν γωνιῶν ὑπὸ τὰς ὁποίας φαίνονται αἱ διαγώνιοι τοῦ τετραγώνου ἀπὸ τυχόν τῆς περιφέρειας, εἶναι σταθερόν.

Παπαδομανωλάκης Γεώργ.
 Η' Πρακτ.

313) Νὰ ἀπαλειφθοῦν τὰ τόξα Χ καὶ Ψ μεταξὺ τῶν ἐξισώσεων $\alpha\sigma\upsilon\nu\chi + \beta\sigma\upsilon\nu\psi = \lambda$, $\alpha^2\sigma\upsilon\nu^2\chi - \beta^2\sigma\upsilon\nu^2\psi = \mu^2$, $\alpha\epsilon\phi\chi = \beta\epsilon\phi\psi$.

Τζουστάκης Γεώργ.
 Η' Πρακτ.

314) Νὰ δειχθῆ ὅτι εἶναι ἀνεξάρτητος τῶν τόξων Χ καὶ Ψ ἡ παράστασις $K = \sigma\upsilon\nu^2\chi - \sigma\upsilon\nu^2\psi + \sigma\upsilon\nu^2(\alpha + \chi + \psi) + 2 \sigma\upsilon\nu\alpha - \sigma\upsilon\nu\psi \sigma\upsilon\nu(\alpha + \psi) - 2 \sigma\upsilon\nu\chi \sigma\upsilon\nu(\alpha + \psi) \sigma\upsilon\nu(\alpha + \chi + \psi)$.

315) Ἐκ τῆς κορυφῆς Α τριγώνου ΑΒΓ ἄγομεν τὴν Α' Β' κάθετον ἐπὶ τὴν ΑΒ, ἐκ τῆς κορυφῆς Β ἄγομεν τὴν Β' Γ' κάθετον ἐπὶ τὴν ΒΓ καὶ ἐκ τῆς κορυφῆς Γ ἄγομεν τὴν Α' Γ' κάθετον ἐπὶ ΓΑ. Νὰ ἀποδειχθῆ ὅτι ὁ λόγος τῶν ἐμβαδῶν τοῦ τριγώνου Α' Β' Γ' πρὸς τὸ ΑΒΓ εἶναι ἴσος μετὰ $(\sigma\phi\alpha + \sigma\phi\beta + \sigma\phi\gamma)^2$

Χειλαδάκης Γεώργ.

316) Ἐάν X_1, X_2 εἶναι ρίζαι τῆς ἐξισώσεως $X^2 - (\eta\mu\alpha + \sigma\upsilon\nu\alpha)\chi + \eta\mu^2\alpha + \sigma\upsilon\nu^2\alpha = 0$, νὰ εὑρεθῆ ἡ ἀνεξάρτητος τῶν $\eta\mu\alpha, \sigma\upsilon\nu\alpha$ σχέσις μεταξὺ τῶν μ_1, μ_2 ὅταν $\mu_1 = X_1, X_2, \mu_2 = X_1 + X_2$

Ραϊλάκης Γεώργ.
 Η' Πρακτ.

317) Νὰ δειχθῆ ὅτι ἂν Α, Β, Γ εἶναι γωνία τριγώνου καὶ ἰσχύει ἡ σχέσις $\sigma\upsilon\nu^2 \frac{A}{2} + \sigma\upsilon\nu^2 \frac{B}{2} +$

$\sigma\upsilon\nu^2 \frac{\Gamma}{2} - \eta\mu \frac{\Gamma}{2} \sigma\upsilon\nu \frac{\Gamma}{2} = 1$

τὸ τρίγωνον εἶναι ὀρθογώνιον.

318) Εἰς τρίγωνον ΑΒΓ δίδεται ἡ πλευρὰ α καὶ αἱ τρεῖς γωνίαί του. Νὰ εὑρεθῆ ἡ ἄκτις τοῦ ἐγγεγραμμένου κύκλου καὶ τῶν τριῶν παραγεγραμμέ-

νων καὶ νὰ ἐκφρασθῆ τὸ ἐμβαδὸν συναρτήσει τῶν ἄκτινων τούτων.

319) Νὰ ἐπιλυθῆ τρίγωνον ἰσοσκελὲς ἐκ τῶν ἄκτινων Ρ καὶ R τοῦ ἐγγεγραμ. καὶ περιγεγρ. κύκλου. Ἐν συνεχείᾳ νὰ δειχθῆ ὅτι $(OK)^2 = R(R - 2\rho)$ ὅπου O καὶ K τὰ κέντρα τοῦ ἐγγεγρ. καὶ περιγεγρ. κύκλου.

Σπυριδάκης Ἀνδρέας
 Η' Πρακτ.

Ε) ΦΥΣΙΚΗΣ ΧΗΜΕΙΑΣ

320) Κατὰ τινα στιγμήν ἓν ἀεροπλάνον διέρχεται διά τοῦ ζενίθ ἐνὸς ἀντιαεροπορικοῦ πυροβόλου καὶ ὕψους $u = 4000m$ ἀπ' αὐτοῦ. Ἰπτάμενον ὀριζοντίως εὐθυγράμμως καὶ διαλῶς μετὰ ταχύτητα $v = 180$ χιλιομ. καθ' ὄραν. Ποῖαν γωνίαν μετὰ τῆς κατακορύφου πρέπει νὰ σχηματίζῃ ἡ κάννη τοῦ πυροβόλου, ἵνα ρίπτον (τὸ πυροβόλον) ὀβίδα με ἀρχικὴν ταχύτητα $V_0 = 500 m$ κατὰ Sec ἐπιτύχῃ τὸ ἀεροπλάνον.

Γαλαῆς Νικ.
 Β' Πρακτ.

321) Κινητὸν ἀναχωρεῖ ἐκ τινος σημείου μετὰ ὀμαλῶς ἐπιταχυνομένην κίνησιν με ἀρχικὴν ταχύτητα U_0 καὶ με ἐπιτάχυνσιν γ. Δεύτερον κινητὸν ἀναχωρεῖ ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου 3' μετὰ τὸ πρῶτον με ἀρχικὴν ταχύτητα $2U_0$ καὶ ἐπιτάχυνσιν 4γ. Μετὰ πόσον χρόνον γίνεταί ἡ συνάντησις καὶ εἰς ποῖαν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ σημείου ἐκκινήσεως.

Χειλαδάκης Κων)νος
 Η' Πρακτ.

322) Δύο σώματα ρίπτονται καταεκορύφως πρὸς τὰ ἄνω ἐκ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀλληλοδιαδόχως καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν ἀρχικὴν ταχύτητα U_0 . Ζητεῖται ποῖον χρονικὸν διάστημα θὰ διαρρέυσῃ μεταξὺ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ πρῶτου σώματος καὶ τῆς τοῦ δευτέρου, ἵνα ἡ συνάντησις λάβῃ χώραν εἰς ὕψος ἄνωθεν τοῦ σημείου ἐκκινήσεως, ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μεγίστου ὕψους, εἰς τὸ ὁποῖον φθάνει τὸ πρῶτο.

323) Κυλινδρικοῦν δοχεῖον ὕψους 100 cm φέρει εἰς τὴν ἄνω βάσιν του δύο κυλινδρικοῦς σωλήνας τοιῶν 100 cm² καὶ 50 cm² ἐντὸς τῶν ὁποίων δύναται νὰ κινουῦνται ἐμβολεῖς Α καὶ Α'. Ρίπτομεν ἐντὸς τοῦ δοχείου ὕδωρ καὶ τοποθετοῦμεν ἐπὶ τοῦ μεγαλύτερου ἐμβόλου Α βάρος 4 Kgr*, ὅτε ὁ ἐμβολεὺς Α εὐρίσκεται εἰς ὕψος 40 cm, ὁ δὲ Α' εἰς ὕψος 60 cm ἄνωθεν τῆς ἄνω βάσεως τοῦ δοχείου. Ζητοῦνται 1) τὸ βάρος τοῦ μικροτέρου ἐμβολέως Α', 2) ἡ διαφορά στάθμης τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ ὕγρου ἐντὸς τῶν σωλήνων μετὰ προσθήκην ἐπὶ τοῦ ἐμβολέως Α' βάρους 2 Kgr*. 3) αἱ νέαι ἀποστάσεις τῶν ἐμβολέων ἀπὸ τῆς ἄνω βάσεως τοῦ δοχείου μετὰ τὴν προσθήκην ἐπὶ τοῦ Α'

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

των 2 Kgr* και 4) η πίεσις επί του πυθμένου: του δοχείου κατά cm².

Χειλαδάκης Γεώργιος

324) Η σχετική πυκνότης μίγματος O₂, O₃ ως προς τὸ ὀξυγόνον εἶναι d = 1, 114. Ζητεῖται ἡ σύνθεσις τοῦ μίγματος.

Τζουσιάνης Γεώργιος
 Η' Πρακτ.

325) Νὰ εὑρεθοῦν τὰ ἀτομικὰ βάρη χλωρίου καὶ τοῦ καλίου ἂν 3,68 gr* χλωρικοῦ καλίου θερμαινόμενα παράγουν 2,24 gr* χλωριούχου καλίου, τὸ ὅποιον διαλυόμενον ἐντὸς διαλύματος νιτρικοῦ ἀργύρου, παράγει 4,3 gr* χλωριούχου ἀργύρου ατ. βάρη Ag || 108, O = 16.

Παπαδομανωλάκης Γεώργ.
 Η' Πρακτ.

TESTS

95) Ποῖον πρᾶγμα πετοῦμεν ὅταν τὸ χρειάζομεθα καὶ τὸ πέρνομεν ὅταν δὲν τὸ χρειάζομεθα.

96) Νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ φράσις: 'Η + αφθείσα + : λεξις ἦτο X τυχής.

97) Ποῖος εἶναι καλλίτερος μάγειρος;

Παπαδάκης Έμμ.
 Ζ' Καστ. Πεδ.

98) Νὰ συμπληρωθῇ ἡ σειρά: Γ133Ψ, Ζ233Τ, Ι33Ο, ...

Βαρδάκης Έμμ.
 Ησ' Πρακτ. Β' ΓΑΧ

99) Ὁ Μικρὸς δὲν μεγαλώνει καὶ ὁ μέγας δὲν γερνά.

Χατζιδάκης Νικ.
 Ζ' Γυμν. Βάμου

100) Ἀπὸ χῶμα ἐπλάσθη ὅπως ὁ Ἀδάμ, εἰς μέγα καμίνι ἐρρίφθη καὶ ἐψήθη εἰς τὰ νιάτα του πολλοὺς ἀνθρώπους ἐδρόσισε καὶ ὅταν πέθανε κανεὶς δὲν βρέθηκε νὰ θάψῃ τὰ κόκαλά του.

Χαλακατεβζάκης Έμμ.
 ΣΤ' Ἰδιωτ. Γυμν. Κανδ.

101) Εἶμαι κάτοικος μιᾶς νήσου τοῦ Αἰγαίου μὰ θυμήσου, ἂν με ἄπο, κεφαλίσσης, καὶ τὸν τόνο μουκινήσης, ποταμὸ θὰ σχηματίσης.

102) Μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τί γράφει τοῦτο.

A B A I Δ
 Σ Β Α Ρ Γ
 Ε Ο Μ Π Ε
 Σ Π Ο Υ Μ

Σπανουδάκης Ἀγγελος
 Ηβ' Πρακτ. Β' ΓΑΧ

103) Ποῖα λέξις προφέρεται πάντοτε λάθος!

104) Ποῖον πρᾶγμα εἰς ὅλην τὴν ζωὴν πίνει ἀλμυρὸ νερὸ καὶ μόνον σὺν πεθάνει πίνει γλυκὸ νερὸ;

Κουμακῆς Ἰωάννης
 Ε' Γυμν. Κανδάνου

105) Βάσει τῆς μεταβολῆς τοῦ ἀριθμοῦ (2Α3Β8Δ) 2Α3Β, 8Δ, 4Δ12Δ4Θ, 8Η48Ζ2Μ, 16Κ192Θ1Π....

Νὰ μεταβληθοῦν καὶ οἱ ἀκόλουθοι ἀριθμοί:

1) 4Γ5Ε16Ζ καὶ 2) 6Δ2Η24Κ.

106) *Εάν κ=δ καὶ ι=γ, Νὰ ἀναγνωσθοῦν αἱ κάτωθι φράσεις:

1) νι Κψκλσζψηη οξψγηη τχζησνη
 2) ντ Κτηκτ λψη

Μπιλλιαρης Κωνστος
 Η' Γυμν. Καστ. Πεδ.

107) Ψαράς εὑρισκόμενος ἐντὸς τῆς νεκρᾶς θαλάσσης καὶ κᾶνων βόλτα, συναντᾷ ἕνα κοπάδι ψάρια, ρίπτει τὸ πρόχειρο δείχτυ του καὶ τὰ πιάνει ὀλα. Τί τὸ περίεργο παρατηρεῖτε;

Πλευράκης Ἰωάννης
 Η' Γυμν. Καστ. Πεδ.

108) Εἶμαι ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν μ' ἀλλάξῃ ἕνα γράμμα, ἕνας μέγας ποιητῆς θὰ προκύψῃ ἐν τῷ ἅμα.

190) Τὸ πρῶτον μου εἶναι μέταλλον τὸ δευτέρον μου πόλις κι' ἂν καὶ τὰ δύο ἐνωθοῦν μία πόλιν ἀποτελοῦν.

Κουμπολάκης Έμμ.
 ΣΤ' Γυμν. Καστ. Πεδ.

110) Μέ πέντε (5) ἑννέα 9,9,9,9,9 νὰ σχηματισθῇ ὁ ἀριθμὸς 1.000.

171) Νὰ ἀναγνωσθῇ ὁ ψαλμὸς.

Ν Ο Μ Α Τ Ι Κ
 Ο Ν Ο Σ Ο Ε Υ
 Ν Ε Ε Υ Λ Ρ Ρ
 Ε Μ Η Γ Ο Χ Ι
 Σ Ο Ν Ε Μ Ο Ο
 Υ

Λεωνιδάκης Ἡλίας
 Ε' Γυμν. Ρεθύμνου

112) Μὲ δύο γράμματα* ὄνομα ἥρωος ὀμηρικοῦ ἠνώθη καὶ παρευθὺς τὸ ὄνομα πτηνοῦ ἐφανερώθη.

Τζιάκης Γεώργ.
 Η' Γυμν. Παλαιοχ.

113) Νὰ εὑρεθοῦν τρεῖς ἀριθμοὶ οὕτως ὥστε τὸ ἀνιόμενόν των νὰ ἴσεται μετὸ ἄθροισμα αὐτῶν.

Κωσταριδάκης Έμμ.
 ΣΤ' Γυμν. Κολυμβαρ'ου

114) *Αν τὸ πρῶτο μου ρωτήσης γρὺ δὲν ξέρει νὰ σοῦ πῇ, ὅσο γιὰ τὸ δευτέρο μου εἶναι ἀπλῶς τὸ γράμμα Πι τὸ δὲ σύνολον δηλώνει ὁ Θεὸς νὰ μᾶς γλυτώσει.

115) *Ἐνα γράμμα μου ἂν ἀλλάξῃς τί ἀστεία μεταστροφή. Ἀπὸ πόλιν τῆς Ἑλλάδος καθημερινῇ τροφῇ.

Μκραβελάκης Γεώργ.
 Ζ' Πρακτ. Β' ΓΑΧ

116) Εἶμαι ἑλληνικὸ νησί τὴν κεφαλὴν μου ἂν βγάλῃς σὺ, χωρὶς διόλου νὰ πονῶ τότε γίνομαι βουνό.

Πετρουλάκης Γεώργ.
 Ε' Γυμν. Βάμου

117) Εἶμαι νήσος Ἑλληνικὴ καὶ ἂν τὸ πρῶτον γράμμα μ' ἀλλάξῃς χρῆσιμο ἀντικείμενο εἰς τοὺς γέροντας θὰ παρυσιάσης.

118) Εἶμαι πρόθεσις δυσύλλαβος καὶ ἂν μιὰ νήσο τοῦ Αἰγαίου προσθέσῃς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἑπτὰ σοφοὺς εὐθύς θὰ ἀποτελέσης.

Ἀντωνεβροδάκης Γεώργ.
 Δ' Γυμν. Παλαιοχώρας

119) Πῶς δυνάμεθα νὰ χωρίσωμε τὸ σαράντα εἰς 7 ἴσα μέρη χωρὶς δεκαδικὰ καὶ κλασματικὰ ψηφία.

Σακελλάρης Ζαχαρ.
 Ε' Γυμν. Καστ. Πεδ.

120) Πῶς μπορεῖτε νὰ ἀποδείξητε ὅτι ὁ πεθαμένος εἶναι ζωντανός;

Σμηνιτης Κωνσταντῆς Γ
 123 Π. Τ. Ε. Σ. Τ. Α.

121) Νὰ συμπληρωθοῦν τὰ ἐλείποντα φωνήεντα, ὥστε νὰ ἀναγνωσθοῦν τὰ κάτωθι.

α) . . θν. σκ. . σ. ν θ. ν. ν τ ς
 .μ. ν. μ. ν. . π. ρ. π. τρ. ς . . τ. ν
 γ. ρ . φ. μ. γ . . ν. π. τρ. . ν. χ .
 β) Μ. δ. ν. σ. μφ ρ. ν. ν. . δ. σ.
 s. κ. . ν γ. ρ. . τ. χ. κ. . τ. μ.
 λλ. ν . . ρ. τ. ν

Δεστοράκης Έμμ.
 Ζ Γυμν. Καστ. Πεδ.

122) Ζητεῖται νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ ἐπιγραφή:

Α Λ Ο Κ Α Θ Η
 Κ Α Μ Μ Α Τ Σ
 Σ Ρ Θ Η Σ Α Η
 Α Γ Α Μ Α Θ Σ
 Δ Λ Ι Ο Τ Ε Τ
 Ο Ι Ο Π Ο Ε Μ

Ἀρχοντακης Ἰωαν.
 Η Γυμν. Παλαιοχ.

123) Ποῖα εἶναι ἡ ἀρρώστεια ποὺ πολλοί, μᾶλλον ὄλοι θὰ ἤθελαν νὰ τὴν ἔχουν εἰς τὸ ἀρσενικὸ γένος τῆς.

124) Τὸ ἦμισυ μου εἶναι γλυκὸ, ξυνὸ τὸ δευτέρο μου καὶ μία πόλις Ἑλληνικὴ εἶναι τὸ σύνολόν μου.

Σολιδάκης Ἰωαν.
 Η Γυμν. Ἄγ. Νικολάου

125) Νὰ συμπληρωθῶσι τὰ φωνήεντα ὥστε νὰ ἀναγνωσθῇ ἡ φράσις: . . σ ν. ν. στρ. φ. μ. τ. χρ. στ. ν κ. . . ρ. τ. ν π. ντ. . φ. λ. . .

β) π. σ ν πρ. . σ φ λ. ς ν. . π. τρ. ς δ. . λ. ς τ. ς. . γ. ν. . ς κ. ρδ. . ς

Πλευράκης Ἰωαν.
 Γυμν. Καστ. Πεδιάδος

126) Ποιὸ νᾶνα τάχα τὸ ἐπάγγελμα τοῦ κυρίου αὐτοῦ;

ΗΛ. ΚΑΜΠΑΣ

Κλωνιζάκης Γεώργ.
 Ζ Γυμν. Παλαιοχώρας

127) Πόσες περίπου λέξεις ἀποτελοῦν τὸ λεξιλόγιον ἐνὸς μορφωμένου ἀνθρώπου.

Στρατεουδάκης Βασίλ.
 Ζβ' Πρακτ.

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

Όπως κάθε χρόνο τον τόνο και το χρώμα της Μεγάλης ημέρας της παλιγγενεσίας του έθνους την έδωσαν τα σχολεία και δημοτικά και γυμνάσια, τα φυτώρια αυτά των έθνικων ιδεωδών και τα άθροισμα έργαστήρια, τα όποια σφυρηλατούν και προετοιμάζουν την νέαν γενεάν διά την αύριον, διά τó μέλλον, διά τά μεγάλα έργα τά ειρηνικά και τά έθνικά της φυλής. Έκείνο που έκυσιάρχησε σαν κάτι τó ζωντανό και έπιβλητικό, ήταν η φωνή της Κύπρου, της σκλαβωμένης έλληνοπούλας που όσο μακριά και να βρσκειται, ο πόνος και ο θρήνος της και τó πεισματάρικό της όχι φθάνει στα ένδόμυχα της καρδιάς κάθε μικρού και μεγάλου. Με τή φλόγα αυτή άναμμένη στα στήθια κάθε παιδικής ψυχής ξεχύθησαν τα νεύατα από τα σχολεία στους δρόμους και διεισδράσαν, ότι είναι πρόθυμα τά πάντα να θυσιάσουν για την έλευθερία και την άπολύτρωση των σκλαβωμένων άκόμη άδελφών μας.

Τήν 24 Μαρτίου έγινε η καθιερωμένη εις τά σχολεία έθνική τελετή σε ένα ένθουσιαστικό περιβάλλον και γαλανόλευκο χρωματισμό συμπληρωμένο με στεφάνια από δάφνες και μυρτιές. Όμίλησαν καθηγηταί διά την σημασίαν της μεγάλης έπετε ου και μιθηται και μαθήτριαι άπήγγειλαν ποιήματα και έραγούθησαν πατριωτικά και έθνικά άσματα.

Άπλή και σεμνή ητο η τελετή του Β' Γυμνασίου με πατριωτικά άσματα και άπαγγελίες ποιημάτων των ίδιων των μαθητών. Ό πατριωτικός τόνος της εορτής ητο πρωτοφανής. Η χορωδία κατεγοήτευσε με ην άρμονίαν των φωνών. Άξιζι πολλά συγχαρητήρια η καθηγήτρια της Ωδικής κ. Δεκανίδου διά την άριάν όργάνωσιν της χο-

ρωδίας. Ό πανηγυρικός της ημέρας υπό του καθηγητού κ. Άνδριανάκη έφερε στο προσκήνιο τά γεγονότα του μεγάλου άγώνα. Λίγα θεομα λόγια τ. υ σεβαστού και λατρευτού Γυμνασιάρχου κ. Κακαβελάκη έκλεισαν την ωραίαν εορτήν. Παρομοία εορτή έγινε και στο πάντα πρωτοπόρο Γυμνάσιο Θηλέων με πρωτοβουλία και παραδειγματική παρόρμηση του προοδευτικού γυμνασιάρχου κ. Τριάρχη. Άπηγγέθησαν ποιήματα, έξεφωνήθησαν λόγοι και έψάλθησαν από την καλλιφωρον χορωδία πατριωτικά και έθνικά άσματα. Συγχαίρομε ολοψύχως τις συμμαθήτριές μας για τήν ωραίαν εορτή και εμφάνισίν τους. Η εορτή του Α' Γυμνασίου Άρσρένων έγινε τó απόγευμα της 25 Μαρτίου εις την αίθουσαν τελετών του Γυμνασίου. Πιρέστη ο κ. Νομάρχης, ο στρατηγός εκπρόσωποι των πολιτικών θρησκευτικών και στρατιωτικών άρχων και πλήθος κόσμου. Με πραγματικά έμπνευσμένο λόγο ο καθηγητής κ. Συννεφίτης ανέπτυξε την σημασίαν της εορτής. Τό πρόγραμμα περιελάμβανε τó πατριωτικό δράμα «Νά ζή τó Μεσολόγι» ειλόνες, άπαγγελίες και άσματα από την χορωδία του Γυμνασίου. Ό πάντα άκούραστος Γυμνασιάρχης κ. Σεργεντάνης δικαίως απέσπασε τά συγχαρητήρια έπισήμων και του πλήθους, που παρηκαλούθησε την εορτήν. Άξιοσημείωτος ητο η εορτή της Έμπορικής Σχολής Χανίων με πατριωτικό παλμό σ' ένα πανηγυρικό και εορταστικό περιβάλλον. Ό διευθυντής κ. Σταυριανάκης με την καλωσύνη του και τις όρθές πάντα κατευθύνσεις του έδωσε τόν τόνον της εορτής. Παρόμοια εορταί έγιναν και σε όλα τά ιδιωτικά Γυμνάσια των Χανίων, τó Πρότυπον Λύκειον με εκλεκτό πρόγραμμα και άκράτητο

ένθουσιασμό, τó Γυμνάσιον Παπαϊωάννου, την Σχολήν Άραχωβίτη.

Εις την Γαλλικήν Σχ. Χανίων, μέσα εις ένα περιβάλλον γεμάτο πατριωτισμό και έθνική ύπερηφάνεια έτελέσθη την παραμονήν της 25ης Μαρτίου ο εορτασμός της Έθνικής εορτής. Μαθήτριαι ανέπτυξαν την σημασίαν της ημέρας αυτής διά τó Έλληνικόν Έθνος και εξέφρασαν την έλπίδα και τόν πόθον όλων των έλευθέρων Έλλήνων, η έπομένη έπέτειος της Έλληνικής Παλιγγενεσίας να εορτασθῆ και εις την υπόδουλη Έλληνικήν Κύπρο. Τέλος δι' όλίγων άλλ' έμπνευσμένων λόγων ο Γυμνασιάρχης κ. Μυλωνάκης συνεπλήρωσε την ανάπτυξιν της Έθνικής Έπετείου. Τήν άπλή αυτή εορτή έκλεισε η χορωδία των μαθητριών της Σχολής, ψάλλουσα διάφρα πατριωτικά άσματα και τέλος τόν Έθνικόν Ύμνον.

Τό απόγευμα της 24 Μαρτίου όλα τά σχολεία Δημοτικά και γυμνάσια κατέθεσαν στεφάνους εις τó μνημείον των πεσόντων εις τόν περίβολον του Α' Γυμνασίου και παρήλασαν με έθνικήν ύπερηφάνειαν πρό των επισήμων. Τήν 25 Μαρτίου δυστυχώς λόγω του βροχερού καιρού δεν έγινετο παρέλασις προς μεγάλην λύπην των μαθητών και μαθητριών, οι όποιοι έχασαν μιá ευκαιρία να επιδείξουν την λεβειά και τó άγέρωχο Κρητικό τους παράστημα.

Με μεγάλο ένθουσιασμό και πανηγυρικό τόνο έγιναν εορτές και σε όλα τά γυμνάσια της Κρήτης με παρυστάσεις πατριωτικών έργων, λόγους, άπαγγελίας και άσματα. Παρκαλούμε τούς ανταποκριτάς μας να μάς στέλουν περιγραφές

των έορτών, διότι τὸ περιοδικὸ πρέπει νὰ παρακολουθεῖ ὅλη τὴν πνευματικὴν κίνησιν τῶν Γυμνασίων. Αὐτὸ εἶναι ὀσκιπὸν σκοπὸς τοῦ.

ΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ πληθώραν γραμμάτων κάθε δεκαπενθήμερο καὶ πολλές φορές δυσκολευόμεθα νὰ ἀπαντήσωμε ἀμέσως. Οἱ φίλοι μας πρέπει νὰ κάνουν μικρὰ ὑπομονή. Ἐξ ἄλλου τὸ περιοδικὸν ἔχει ὡς ἀρχὴ νὰ ἀπαντᾷ σὲ ὅλα τὰ γράμματα καὶ νὰ προσπαθῆ νὰ δίνῃ ὀρθὴ συμβουλὴ καὶ λύσεις σὲ κάθε ζήτημα μεῖς ιδιαίτέρα προσοχὴ εἰς τὴν ἔγκρισιν ἢ ἀπόρριψιν μιᾶς συνεργασίας. Πολλὲς συνεργασίαι καλῆς ἰσως νὰ μὴ δημοσιεύωνται, διὰ διαφοροῦς λόγους π.χ. νὰ μὴ εἶναι ἐπίκαιρες, νὰ μὴ εἶναι κανονικὰ γραμμέναι νὰ ἔχουν ξαναδημοσιευθῆ παρόμοια θέματα νὰ μὴ παρουσιάζουν κοινὸ ἔνδιαφέρον κ.λ.π. Πάντως ἀπὸ τῆς στήλης ἀλληλογραφίας γράφουμε τὴν κρίσιν μας διὰ τὸ θέμα καὶ ἱκανοποιοῦμε τὸν συνεργάτη μας.

ΜΙΑ ΘΕΡΜΗ ΜΑΣ ΠΑΡΑΚΛΗ-
ΣΗ θὰ ἐπαναλάβωμε πάλι διὰ τὴν ταχεῖαν ἀποστολὴν τῶν ἐπιταγῶν καὶ τὴν ἐξόφλησιν τῶν τευχῶν ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερον. Ἀγαπητοὶ μας φίλοι καταλαβαίνετε σὲ τί δυσκολία θρῖσκόμεσθε καὶ τί μελετᾷ ἔχομε βάλει στὸ κεφάλι μας. Κάθε δεκαπενθήμερο εἰμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ πληρώσωμε τὸ ἀναγκαῖον ποσὸν γιὰ νὰ βγῆ τὸ περιοδικόν. Ἦδη χρωστάμε ἀρκετὰ μεγάλο ποσόν, ἀλλὰ παρηγορούμεθα ὅτι μᾶς τὰ χρωστάνε καὶ ἐμᾶς καὶ θὰ ἐξοφληθοῦν ἐντός τῶν ἡμερῶν. Ὅσο σὰς εἶναι δυνατόν μὴ καθυστερήτε. Σκεφθῆτε μὲ μιὰ δραχμὴν νὰ ἔχετε τὸ περιοδικόν σας, ἀλλὰ μὴ τὸ θανατώνετε μὲ τὴν καθυστέρησιν διότι πραγματικὰ τὸ θανατώνετε καὶ μὲ μικρὰ ἀκόμη καθυστέρησιν. Οἱ ἀνταποκριταὶ μας ποῦ εἶναι καὶ ὑπεύθυνοί ἄς τὸ προσέξουν τὸ ζήτημα αὐτό.

«ΟΡΙΖΟΝΤΕΣ». Μὲ τὸν τίτλον αὐτὸ ἐκυκλοφόρησε ἕνα μαθητικὸν περιοδικὸν τῶν ἐμπορικῶν σχολῶν. Ἡ «Μαθητικὴ Ἠχώ» τὸ βλέπει μὲ συμπάθειαν καὶ ἀγάπην, διότι εἶναι ἐγαλμένο ἀπὸ τὴν μεγάλην μαθητικὴν οἰκογένειαν καὶ μέσα στίς σελίδες τῶν πάλαι ἢ νεανικῆς ψυχῆς μὲ τίς ἀνησυχίας τῆς καὶ τὰ δυνει-

ρά τῆς. Δὲν μποροῦμε νὰ μὴν παινέσωμε τὴν πνευματικὴν αὐτὴν κίνησιν, ἀσχετὰ ποῦ τὸ περιοδικόν αὐτὸ εἶχε τὴν κακὴν ἔμπνευσιν νὰ μᾶς ἐπιτεθῆ χωρὶς αἰτία καὶ νὰ κατηγορήσῃ τὸ περιεχόμενον καὶ τὴν ὕλην μας (τώρα ποῦ εἶναι τὸ περιεχόμενον καὶ ποῖα εἶναι ἡ ὕλη σ' ἕνα περιοδικόν, ἐμεῖς δὲν τὸ ξέρομε ἀκόμη καὶ σ' αὐτὸ φαίνεται ὕστεροῦμε ἴσως νὰ εἶναι πῶς περιωρισμένοι οἱ δικοὶ μας ὀρίζοντες), ἢ «Μαθητικὴ Ἠχώ» δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ συστάσεις. Εἶναι ἕνα περιοδικόν ἐγαλμένο μέσα ἀπὸ τὴν μαθητικὴν οἰκογένειαν. Δὲν ἔχει ἀξιώσεις ἑλλογοτεχνικοῦ περιοδικοῦ (διότι τόσα ὑπάρχουν στὸν τόπον μας). Τὸ πρόγραμμα καὶ τοὺς σκοποὺς τῆς ἐδημοσίευσιν στὸ πρῶτον φύλλον τῆς. Εἶναι ἕνα περιοδικόν σταθερὸν καὶ συνεπές, ἀμερόληπτον καὶ γενικόν. Δὲν εἶναι περιοδικόν ἐνδὸς Γυμνασίου οὔτε καὶ κυκλοφορεῖ ὅταν τοῦ καπνίσῃ. Δημοσιεύει μόνον μαθητικὰς συνεργασίας. Οὔτε τοῦ Πικλαμά, οὔτε τοῦ Βιλαωφίτη, οὔτε τοῦ Σολωμοῦ, οὔτε τοῦ Κονδυλάκη, οὔτε τοῦ Καιροφύλλα κ.λ.π. οὔτε καὶ καθηγητῶν καλὰ καλὰ θὰ δῆτε μέσα συνεργασίας, διότι τότε τί μαθητικόν περιοδικόν εἶναι; Ἄν δημοσιεύωνται συνεργασίαι ὅχι καλὰς πάντοτε, ἢ ποιήματα μέτρια κ.λ.π. εἶναι ἐν γνώσει τοῦ περιοδικοῦ, διότι θέλει καὶ τὸ ἔθεσε ὀσκιπὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἐξυπηρετήσῃ κάθε μαθητὴ καὶ μαθητριά ποῦ αἰσθάνεται κάτι αὐθόρμητον μέσα τοῦ καὶ θέλει νὰ τὸ ἐξωτερικεύσῃ, νὰ τὸ δημοσιεύσῃ. Πόσα παιδιὰ δὲν ἐπῆραν θάρρος ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρην τῆς Κρήτης μέχρι τὴν ἄλλην καὶ πρὸ πάντων στὰ ἐπαρχικὰ Γυμνάσια ἀπὸ τὴν δημοσίευσιν μιᾶς συνεργασίας τους; Καὶ πόσα δὲν ἀνεδείχθησαν. Αὐτὸ τὸ ξέρομε ἐμεῖς ποῦ παρακολουθοῦμε τώρα 5 χρόνια τὴν μαθητικὴν κίνησιν τῆς Κρήτης μὲ τίς χιλιάδες γράμματα ποῦ ἐλάθαμε. Πόσοι συνεργ-

γᾶται τῆς «Μαθητικῆς Ἠχους», δὲν εἶναι σήμερον ἐξέχοντες φημιταὶ ποῦ τὰ πρῶτα μαθήματα ἠθικῆς ἐνισχύσεως τὰ ἐπῆραν ἀπὸ τίς στήλας τοῦ περιοδικοῦ τους; Πρέπει λοιπὸν νὰ ἔχωμε ἕνα κλειστὸν περιοδικόν σὲ πέντε—δέκα ὀνόματα μανάχα. Αὐτὸ ποτὲ δὲν θὰ γίνῃ γιὰ τὴν «Μαθητικὴ Ἠχώ», ἢ ὅποια δὲν θὰ πάψῃ νὰ εἶναι τὸ καλύτερον τὸ ἀγαπητότερον, τὸ τακτικώτερον, τὸ σταθερώτερον τὸ ὠφελιμώτερον καὶ τὸ φηγιώτερον, περιοδικόν τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τῆς Κρήτης, διότι δὲν ἀποβλέπει σὲ κανένα ἄλλο σκοπὸν παρὰ πῶς νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν προώθησιν κάθε μαθητοῦ καὶ μαθητριάς ἔστω καὶ στὸ πῶς ἀπομακρυσμένο γυμνάσιον τὸ ὅποσον ἐξ ἴσου ἐκτιμᾷ ὅπως φαίνεται ὅταν ρίξῃ κανεὶς μιὰ ματιὰ στὰ περιεχόμενα τοῦ περιοδικοῦ.

Αὐτὰ εἶχαμε ν' ἀπαντήσωμε στοὺς ἀγαπητοὺς «ὀρίζοντες» καὶ νὰ τοὺς ποῦμε ὅτι γι' αὐτὰ ἢ «Μαθ. Ἠχώ» ποῦ ἴσως νὰ ζηλεύουν εἶναι τόσο ἀγαπητὸν περιοδικόν σὲ ὅλα τὰ γυμνάσια τῆς Κρήτης. Εὐχῆς δὲ ἔργον θὰ ἦτο ἐὰν ἐβγαίνε ἕνα μόνον μαθητικόν περιοδικόν, καὶ νὰ μὴ νομίξῃ καθέννας ὅτι ὅταν βγάλῃ κανένα δυὸ τεύχη ὀλο τὸ χρόνον ὅτι κάτι ἔκανε. Τὸ ἕνα περιοδικόν, ὅπως τὸ ἐπιδιώξαμε παλαιότερα, θὰ εἶναι καὶ τελειώτερον καὶ τακτικώτερον καὶ φηγιώτερον. Σ' αὐτὸ πρέπει νὰ τεινῇ ἢ προσπάθειαν μας εἰς τὸ μέλλον.

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

EMMAN. ΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΗ

Εἰσοδίων 46 — Χανιά

Τηλεφῶνον 6.30

Ἀγαπητοί μας συμμαθηταί και συμμαθήτριά.

Σας στέλνομε τὸν φιλικὸ μας χαίρειο, πὸς θγαίνει ἀπὸ τὴν καρδιά μας, γιατί σας θέλομε ὅλους κοντά μας συνεργάτες και ἀναγνώστες τοῦ μαθητικοῦ μας περιοδικοῦ. Δὲν ξέρετε μὲ πόση χαρὰ ἀπαντοῦμε στὰ γράμματά σας και μὲ πόση ἱκανοποίηση πὸς ὅσα πηγαίνει ριζώνει στὶς μαθητικὲς καρδιὲς ἡ ἰδέα τῆς προόδου τὴν ὁποῖαν ἐντατικὰ πέντε χρόνια τώρα καλλιεργεῖ ἡ «Μαθητικὴ Ἠχώ». Ἀπαντοῦμε σήμερο σὲ ὅσα γράμματα δὲν προλάβομε στὸ προηγούμενο και ὅσα λάβαμε μέχρι τὴν 26 Μαρτίου. Σας παρακαλοῦμε τὰ ἐπίκαιρα θέματα νὰ τὰ στέλνετε 10—15 μέρες ἐνωρίτερα, π. χ. τῆς 25 Μαρτίου τὸ φύλλο ἔπρεπε νὰ εἶχε συμπληθῆ τὴν 8 Μαρτίου και ὅσαι συνεργασίαι ἐλήφθησαν μέχρι τότε ἐδημοσιεύθησαν.

Κουνδουράκη Σχημὰκ Ἡ' Γυμν. Σητ. Δημοσιεύεται.

Ἀσράκη Κατίνα Ζα Γ.Θ.Η.: Μερικὲς στρῶφές καλές. Θὰ δημοσιευθοῦν χωρὶς νὰ μεταβληθῆ τὸ νόημα.

Δεσμητζάκου Μιχ. Δ. Γυμν. Ἰεραπέτρας. Σὲ εὐχαριστοῦμε φίλε μας γιὰ τὴν καλὴ σου διάθεση, Κακογραμμένο ὅμως. Στείλε κάτι καθαρογραμμένο, σὲ μεγάλη κόλλα και ἀπὸ τὴ μιὰ μεριά. Πῶς θὰ δημοσιευθοῦν εἶται πὸς τὰ γράφεις; Νὰ τὰ ἐγκρίνη και ὁ καθηγητὴς σου.

Ἀντωβερδράκη Γεώργ. Δ' Γυμν. Παλαιχωῶρας: Μερικὲς στρῶφές καλές.

Λεωνιδάκη Ἠλίαν Ε' Γυμν. Ἀ' Ἀρρ. Ρεθ. Σὲ εὐχαριστοῦμε πολὺ διὰ τὴν καλὴν διάθεσιν. Μικρὲς μας φίλε θέλουν διόρθωμα. Γράψε χωριστὰ τὸ κάθε θέμα.

Φραγκιαδάκη Ἐμμ. Στ' Γυμν. Σητσίας. Θὰ δημοσιευθῆ «τὸ φτωχὸ κό μας».

Καλογεράκη Νικόλ. Ἡ' Καστ. Πεδιάδος: Φίλε μας σὲ εὐχαριστοῦμε. Τὸ ποίημά σου θὰ δημοσιευθῆ.

Λατινάκη Μερικὰ Σ' Γ.Θ.Η. Ἐγκρίνεται.

Τσατσαρωνάκη Ἰω. Διευθυντὴν Κοινοτικοῦ Γυμν. Κανδάνου. Μὲ μεγάλη μας χαρὰ ἐλάβομε τὸ γράμμα σας, Μὰς συγκινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον και ἡ καλῶσὸν σας. Μὲ μεγάλη μας εὐχαρίστηση θὰ λάβωμε τὰ κλισὲ πὸς μὰς γράφετε. Τὸ Γυμνάσιό σας τὸ ἀγαποῦμε και τὸ συμπαθοῦμε πάντοτε και διὰ τὴν ἀριωτάτη του ὀργανῶση και γιὰ τὴν ἱστορία τοῦ τόπου πὸς βρίσκεται.

Πυροβολάκη Ἐμμ. Στ. Γυμν. Κανδάνου. Ἐγκρίνεται.

Μαθιοῦδάκη Θεόδ. Ἡ' Παισχ. Αἱ συνεργασίαι ἐλήφθησαν. Σας εὐχαριστοῦμε. Ἐγκρίνεται «ὁ Κρητικὸς ἀγωνιστὴς». Τὸ ποίημα λει διόρθωμα.

Ἀποστολάκη Θανούλα Εξ' Γυμν. Θελέων Χανίων Θὰ θέλαμε μιὰ ἐγκρίσι τῆς καθηγητριάς σου. Θὰ δημοσιευθῆ.

Γερουλλάκη Ἰωάνν. Ταξ. Γ. Ἐκκλ. Σχολὴ Κρήτης. Σὲ εὐχαριστοῦμε. Θὰ δημοσιευθῆ.

Αγκράκη Κων/νον Στ' Γυμν. Βάμου. Καλὸ τὸ θέμα. Νὰ γράφης σὴ μιὰ μεριά. Στείλε κάτι σύντομο και σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους συνεργασίας γραμμένο.

Ἀνδρουλιδάκη Κατίνα Γ.Θ.Ρ. Μὲ πολλὴ χαρὰ ἐλάβομε τὴν ἐφημερίδουλα τῆς τάξώς σας. Μπράβο. Ἀξίξετε πολλὰ συγχαρητήρια και σεῖς και οἱ πάντα προοδευτικοὶ καθηγηταί σας. Ἡ συνεργασία σου θὰ δημοσιευθῆ. Γιατὶ νὰ λιγοστέψωμε τὰ περιοδικὰ; Ὅλοι μαζί θὰ ἐπιτύχωμε τὸ καλύτερο. Περιμένομε συνεργασίες και μαθητικὸ ὀρεσότης ἀπὸ τὸ φιλικὸ μας Ρεθύμνο. Στείλετέ μας και ἱστορικὰ τοῦ Ρεθύμνου. Ἄν θέλετε νὰ δημοσιεύσωμε φωτογραφίες τῆς τάξώς σας νὰ μὰς στείλετε καμμιά καθαρή, και 60 δρχ. ἐπὶ πλέον διὰ τὸ κλισέ.

Κουρκουλοῦ Νίκη Σ' Γ. Θ. Ρ. Πολὺ σὲ εὐχαριστοῦμε διὰ τὸ ἐνδιαφέρον. Μὲ τέτοιους συνεργάτες και συνεργάτιδες τὸ περιοδικὸ θὰ θριαμβεύσῃ. Θὰ δημοσιευθῆ τὸ σχετικὸ μὲ τὴν Κύπρο. Τὸ ἄλλο πολὺ καλὸ, ἐλήφθη ὅμως ἀργά.

Μαυροειδῆ Δημ. Στ'. Νεάπολις. Τὰ ἀνέκδοτα καλὰ. Νὰ φροντίξης νὰ ἔχουν χιούμορ σὰν αὐτὸ πὸς δημοσιεύομε.

Παπαδάκη Λέλα Ἡ' Γαλλ. Σχολῆς. Δημοσιεύεται.

Ζωγράφη Γεώργ. Σ' Γυμν. Πόμπιας. Φίλε μας μὰς συγκινοῦν τὰ καλὰ σου λόγια. Θὰ φροντίσωμε γιὰ ὅλα. Οἱ δυσκολίες δὲν μὰς τρομάζουν. Μοναδικὸς μας σκοπὸς και πόθος εἶναι νὰ χαρίζομε κάθε δεκαπενθήμερο στὸν μαθητικόσμο τὸ περιοδικὸ του. Ἡ συνεργασία καλὴ. Θὰ τὸ κρατήσωμε δι' ἀργότερα (Μαῖου). Στείλε κάτι μαθητικὸ.

Τσαβολάκη Κοῦλα Ταξ Ἡ' Γυμν. Πόμπιας. Δὲν εἶναι πλέον ἐπίκαιρο τὸ ποίημα. Στείλε ἄλλη συνεργασία.

Γιάννην Σολιδάκη Ἡ' Γυμν. Ἁγίου Νικολάου. Καλὲ μας φίλε και διαλεχτὲ συνεργάτη μὲ μεγάλη μας χαρὰ πῆραμε τὸ γράμμα σου. Οἱ ὑποδείξεις σωστὲς. Δὲν φταίμε ἐμεῖς σὲ ὅλα. Πὸς εἶναι οἱ συνεργασίες πὸς προτείνεις; Δὲν μὰς στέλλουν εὐθύμη ὄλη. Ἡ πνευματικὴ σελίδα νομίζομε ὅτι ἐξυπηρετεῖ ἕνα μεγάλο ποσοστὸ μαθητῶν. Συνεργάται τῆς σελίδας εἶναι τώρα φοιτητὰ τοῦ Πολυτεχνείου και τῆς Στρατιωτικῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς. Δὲν βλάπτει πὸς ἔχομε δώσει παραπάνω σελίδες. Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ δι-

πλασιάσετε τὴν κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ σὸς Γυμνάσιό σας. Τὸ διήγημά σου θὰ δημοσιευθῆ.

Φρονιμάκη Κίτη Ἡ' Γαλλ. Σχολὴ Χανίων. Σὲ εὐχαριστοῦμε. Θὰ δημοσιευθῆ. Ἡ Σχολὴ σας πάντα ἐκλεκτὲς συνεργασίες μὰς ἐδίδο.

Σχετάκη Ἀντών. Ταξ. Δ' Γυμν. Καστελλ. Κισσ. Θέλομε μαθητικὰ θέματα και διορθωμένα ἀπὸ καθηγητὰς. Ἐσὺ μαθητὴς Δ' τάξως γιατί κατακιάνεσαι μὲ τόσο σοβαρὰ θέματα;

Βασιλάκη Σοφία Ἡ' Γυμν. Ἁλιανῶν. Καλὰ, ἀλλὰ νὰ γράφης τὸ καθένα χωριστὰ και καθαρὰ. Γιατὶ τὸση οἰκονομία χάριτος; Γιατὶ δὲν χωρίζεις τίς στρῶφές;

Βασιλάκη Ἀλεξ. Ταξ. Ἡ' Ἐκκλ. Σχολῆς. Καλὰ τὰ νύκλια. Στείλε ἕνα μαθητικὸ, τῆς Σχολῆς, σας πὸς γὰναι και ἐπίκαιρο.

Κανάνη Γεώργ. Γα' Γυμν. Καστ. Πεδιάδος. Ἐνα ἄλλο μικρὸ ποιηματὰκι φροντίσε νὰ γράφης. Μερικὲς στρῶφές καλές.

Ἰωαννίδην Μάριον Α' Γυμν. Ἀρρ. Ἡρακλείου. Ἐλήφθησαν. Καταλαβαίνομε τὰς δυσκολίας σας. Μὲ τὴν φροντίδα ὅλων μας θὰ ἐπιτύχωμε τὸ σκοπὸ μας. Περιμένομε συνεργασίας σας.

Μενουσεῖλη Ἐλένη Δ' Ἁγίου Νικολάου. Καλὴ ἡ συνεργασία. Στείλε μας κάτι ἐπίκαιρο. Τὸ θέμα αὐτὸ εἶναι πολυγραφημένο.

Φραγκιαδάκη Στυλ. Γυμν. Σητσίας Ταξ. Σ'. Θὰ δημοσιευθῆ.

Παπουτσάκη Πελαγία Ταξ. Ε' Γυμν. Βάμου. Ὁρὲς μαθητικὰ ἀνέκδοτα, νὰ ἔχουν και ἐνδιαφέρον.

Παπαδοκωνσταντῆ Πρ. Στ' Γυμν. Παλαισχ. Γράψε καθαρὰ τὸ ποίημα. Νὰ τὸ διορθώσης πρῶτα.

Σωπᾶση Ἰ. Γυμν. Ἀρρ. Ἡρακλείου. Σὲ εὐχαριστοῦμε φίλε μας. Θὰ δημοσιευθῆ. Εἰς τὸ Πάνορμον δὲν στέλλομεν περιοδικὰ. Γράψε μας τὸ ὄνομα κανενὸς καλοῦ μαθητοῦ, νὰ τοῦ τὰ στέλνομε και νὰ τοῦ γράψης και ἐσὺ σχετικῶς. Μὲ κάθε μέσο ὑποσηρίζετε τὸ περιοδικὸ γιὰ νὰ τὸ διατηροῦσμε ἀκμαῖο και μακροχρόνιο πρὸς τὸ συμφέρον και μόνο τοῦ μαθητικοῦ κόσμου.

Δασκαλάκη Ἀντόνιον Στ' Γυμν. Καστ. Πεδιάδος. Τὸ ποίημα ὄχ: ἐπίκαιρο πλέον. Ἡ ἐκθεση περιορισμένη γιὰ δημοσίευση. Αἱ ἐκθέσεις ἰδεῶν δὲν εἶναι γιὰ τὴν τάξη σου. Στείλε μας κάτι ἄλλο.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ

Λόγω τυπογραφικῶν λόγων και πληθῶρας ἕλης αἱ λύσεις τοῦ 7ου τεύχους ὄμοφ μετὰ τοῦ 8ου θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς τὸ ἐπόμενον τευχός.

Ἐκ τῆς «Πνευματικῆς Σελίδος».